

Turun kaupunkitutkimusohjelman tutkimusraportteja 1/2019

Miltä merellinen Turku tuntuu?

Moniaistinen tutkimus Turusta merellisenä kokemuksena

Laura Forsman & Terhi Pohjanheimo

SISÄLLYSLUETTELO

1. **Alkusanat & tiivistelmä tuloksista**
2. **Tutkimuksen tarkoitus & hyödyntäminen**
3. **Turkulaisten merellinen Turku**
  1. Turkulaisten kuvat Turun merellisyydestä
  2. Merellinen Turku aistimuksina turkulaisille
  3. Merellisyyden tekijät ja puutteet turkulaisille
  4. Merellisen Turun moniaistiset reseptit
  5. Turku vertailussa muihin merellisiin kaupunkeihin
  6. Merellisen kaupunkikokemuksen parantaminen turkulaisille
4. **Ulkomaalaisten matkailijoiden merellinen Turku**
  1. Merellisyyden tekijät Turussa matkailijoille
  2. Matkailijoiden merellisen Turun moniaistiset reseptit
  3. Merellisen kaupunkikokemuksen parantaminen matkailijoille
  4. Visit Finland extra - spontaanit mielikuvat Suomesta
5. **Yhteenveto: kolme kattoteemaa merellisen Turun kehittämiseen**

1. ALKUSANAT & TIIVISTELMÄ TULOKSISTA

Kokemusten suunnittelu on aistimusten suunnittelua

AISTILA

Alkusanat: Moniaististen kokemusten tutkimus kehityksen apuvälineenä

Laura Forsman

Me ihmiset koemme maailman aistiemme välityksellä. Kokemukset rakentuvat mieliimme toisiinsa kytkeytyvinä aistimuksina ja niihin liittyvinä ajatuksina, mielikuvina ja tunnetiloina, jotka jäsennämme päässämme merkityksellisiksi kokonaisuuksiksi¹. Näin tapahtuu, oli kyseessä sitten elintarvike, kaupunkiympäristö tai matkailuelämys. Mm. näiden asioiden suunnittelu on viimeisten vuosikymmenten aikana muuttunut tuotokeskeisestä käyttäjäkeskeiseksi, jota on edesauttanut tutkimuksen painopisteen siirtyminen yhä syvemmälle ihmisten kokemusten olemukseen². Tämän kehityksen myötä aistimukset ja ihmisen aistinvarainen havaitseminen nousevat yhdeksi keskeiseksi tekijäksi kokemusten ymmärtämisessä. Aistien toiminta ja aistimukset muodostavat edes jossain määrin yhtenevän lähtökohdan ihmiskokemusten tutkimukselle, vaikka myös niiden suhteen henkilöiden välillä esiintyy eroja (esim. geneettinen herkkyys tiettyjen makujen kokemiselle)³.

Ruokailu on moniaistisin kaikista ihmisen kokemuksista. Ruokaan liittyvät aistikokemukset ovat myös objektiivisesti varsin haastavia mitata. Ehkäpä siksi ihmisten moniaististen kokemusten tutkimus ja mittaaminen on suunnittelun ja tuotekehityksen näkökulmasta kiinnostanut pisimpään juuri elintarviketeollisuutta, aina 30-luvulta lähtien⁴. Sieltä alkunsa saaneita aistinvaraista havainnointia ja kuluttajatutkimusta yhdisteleviä menetelmiä kehitetään jatkuvasti tutkimustiedon lisääntyessä. Uusien menetelmien yhtenä tavoitteena on kyetä selittämään ja kuvaamaan yhä paremmin niitä moniaistisia, sekä nykypäivänä myös mielikuvallisia ja ideologisia tekijöitä, joista erilaiset kuluttajakokemukset ja tuotevalinnat koostuvat. Tämä tutkimus toteutettiin Aistilan kehittämällä menetelmällä, jossa ihmisten merkityksellisiä kokemuksia lähestytään aistimusten näkökulmasta.

Lisääntynyt ymmärrys ihmisen havainnoinnin moniaistisesta luonteesta on muuttanut tutkimuskäytäntöjä useilla tieteenaloilla viimeisten vuosikymmenten aikana. Esimerkiksi kaupunki- ja ympäristötutkimuksessa ihmisten preferenssejä on pitkään tutkittu valokuvien avulla⁵. Niiden rinnalle ovat sittemmin vakiintuneet mm. ääni- ja hajukävelytutkimukset, joiden avulla kartoitetaan ympäristöjen ääni- ja hajumaisemia ja erilaisten kuulo- ja hajuärsykkeiden roolia ympäristön kokemisessa^{6,7}. Alasta riippumatta tutkijoita ja kehittäjiä kiinnostaa yhä enemmän se, miten eri aistimukset vaikuttavat toisiinsa ja miten erilaiset kokemukset niiden vuorovaikutuksessa syntyvät. Tätä ymmärrystä halutaan hyödyntää myös kaupunkiympäristöjen suunnittelussa ja rakentamisessa, joiden viher- ja vesistöalueilla on suuri merkitys asukkaiden hyvinvoinnin kokemisessa^{2,8}. Tiettyjen teorioiden mukaan juuri nämä ympäristöt tarjoavat ihmisen aisteille sopivasti rikkaita, muttei kuitenkaan liian kompleksisia aistiärsykeitä^{2,9}.

AISTILA

Yksi tämän tutkimuksen tavoitteista oli selvittää minkälaisina itselleen merkityksellisinä moniaistisina kokemuksina Turun asukkaat kokevat merellisyyden omassa kotikaupungissaan ja sen lähisaaristossa. Tämän uuden tutkimustiedon avulla kaupunkisuunnittelua voidaan tehdä entistä paremmin asukkaille aitojen kokemusten lähtökohdista ja konkreettisiin aistimuksiin asti ajateltuna. Tietoa syntyi myös siitä, millainen merellisyyden kokeminen on ominaista ja ainutlaatuista juuri Turun alueelle, jota voidaan hyödyntää kaupungin merellisen mielikuvan kehittämisessä.

Kaikki aistit ja aistimukset näyttelevän tärkeitä roolia myös matkailukokemuksissa. Taannoisessa suomalaisessa matkailututkimuksessa kuvataan, miten juuri "sensoriset siirtymät" ovat matkailukokemusten koukuttavinta antia. Tällöin aistit terävöityvät arjesta poikkeavassa ympäristössä, ja matkailija havainnoi tarkemmin esim. aistimuksia, jotka muistuttavat mukavasti lapsuuden hiekkaleikeistä¹⁰. Matkailukokemuksistaan puhuessaan ihmisillä on taipumus korostaa näkemäänsä, vaikka matkailukokemuksen voimakkuuteen vaikuttavat kaikki aistimukset paljon tasapuolisemmin (kts. S. 91)¹¹. Matkailukohteiden kehityksessä ja markkinoinnissa kokemusten moniaistisuus, eli kaikkien aistien puhuttelu on keskeinen kilpailutekijä. Toinen tämän tutkimuksen tavoitteista oli selvittää, minkälaisina moniaistisina kokemuksina merellinen Turku piirtyy matkailijoiden mieleen ja minkälaisen aistittavien tekijöiden avulla siitä tehdään entistä vetovoimaisempi.

"Miltä merellinen Turku tuntuu?" –tutkimusraportti kuvaa turkulaisten ja Turussa matkailevien merkityksellisimmät, aistilähtöiset mielikuvat Turusta merellisenä paikkana. Osallistujien merellisyyden kokemukset kartoitettiin moniaistisesti, näkö-, kuulo-, haju-, maku- ja tuntoaistimusten suhteen. Lisäksi selvitettiin millaisia tunnetiloja nämä kokemukset vastaajissa herättivät. Moniaistiset kokemukset kuvataan tutkimusraportissa moniaistisina resepteinä. Aistilan moniaistiset reseptit ovat asiakaskokemuksen dokumentaatioita, jotka toimivat konkreettisena työvälineenä asiakaskokemusten suunnittelijoille ja toteuttajille. Moniaistiset reseptit havainnollistavat sitä, minkälaiset aistimukset ovat kohderyhmälle merkityksellisten kokemusten rakennuspalikoita, ja minkälaisia tunnetiloja kokemukset heille tuottavat.

TIIVISTELMÄ: Miltä merellinen Turku tuntuu - Turkulaisten asukkaiden mielestä

Meri tuottaa turkulaisille monipuolisesti positiivisia tunnekokemuksia

Merellä läheisyydessä oleminen on tutkitusti¹² yhteydessä ihmisten kokemaan hyvinvointiin. Tämänkin tutkimuksen yli tuhannen (N=1060) Turun ja lähikunnan asukkaan mukaan meren läheisyys tarjoaa monipuolisesti positiivisia tunnekokemuksia; Virkistynyt 15%, Onnellinen 14%, Rentoutunut 14%, Energiainen 12%.

Mereen liittyvät syväkävetyvät hetket tallentuvat mieleen moniaistisina kokemuksina

Näitä tunnetiloja tarjoavia merellisiä kokemuksia on erilaisia eri tarpeisiin. Merestä on moneksi. Ihmisen oma kokemushistoria veneilyn, saariston ja Turussa liikkumisen suhteen vaikuttaa siihen, miten kukin nauttii merestä ja hakee sen avulla positiivisia kokemuksia arkeensa ja juhlaansa. Merkitykselliset kokemukset Turusta ja sen lähisaarista tallentuvat asukkaiden mieliin aistimusmuistoiksi, jotka olemme tämän tutkimuksen avulla kartoittaneet ja kiteyttäneet viiteen ydinkokemukseen ja niitä kuvaaviin moniaistisiin resepteihin. Merkittävin merellisyyden kokemus on Ruissalo (52%) ja toiseksi olennaisin on kokemus saaristosta (25%). Näihin kokemuksiin liittyy myös liike: Ruissalossa liikutaan meren rannalla vehreässä luonnossa ja bongataan ohitse lipuvia laivoja. Ruissalossa käydään myös hakemassa helpotusta aavan meren kaipuuseen. Saaristokokemus on omanlaisensa ja erityisen tärkeä niille, jotka käyvät nauttimassa siitä omalla veneellä. Elämyksen se tarjoaa myös retkeilykokemuksena lähisaariin tai Ruotsinlaivoilta koettuna. Ruissalon ja saariston lisäksi meren kokeminen Turussa tapahtuu kolmessa paikkakontekstissa. Hiekkaranta (5%) on seurallinen virkistytymiskokemus ja kallioranta (9%) puolestaan yksityinen rauhoittumiskokemus. Ja sitten on tietysti Aurajokikokemus (15%), joka joen suun tienoilla tarjoaa merellisiä aistimuksia laivoineen ja lokkeineen, mutta sosiaalisessa kaupunkiympäristössä. Ruissalon ja Aurajoen kokemukset ovat tärkeitä merellisiä kokemuksia naisille ja nuoremmille turkulaisille. Saaristoon liittyvät kokemukset ovat korostuneesti merkityksellisiä miehille ja vanhemmille ihmisille yli 30-vuotiaista yhdeksänkymmppisiin asti.

Merellisyyden tärkeimmissä tekijöissä on myös eniten parannettavaa Turussa

Merellisyyden tärkein tekijä turkulaisille on näköala merelle (64%), joka kuitenkin tunnistetaan myös keskeiseksi puutteeksi. Useat vastaajat ehdottivatkin ratkaisuksi jonkinlaista näkötornia. Toiseksi tärkein merellisyyden tekijä Turussa on mahdollisuus päästä saaristoon (38%), mikä nykyisellään koetaan hankalaksi ilman omaa kulkuvälinettä. Yhtä merkittävä merellinen tekijä ovat kävelyreitit rannalla (37%). Tässä avoimeen kysymykseen vastanneet turkulaiset kokivat eniten parannettavaa. Turkuun kaivattiin vapaata merenrantaviivaa, jossa viettää aikaa ja tehdä pitkiä kävely- ja pyöräilyretkiä. Merellisyyden lisääjä turkulaisille olisi myös keskustassa sijaitseva uimamahdollisuus meriuimalan, -altaan tai -kylpylän muodossa. Esikuvia niihin löytyy Helsingistä, mikä oli kyselyssä turkulaisille paras kaupunki merellisyyden kokemiseen (15%), Naantalista (12%) ja Tukholman (8%) lisäksi.

Kalan haju lisäisi merellisen kaupungin tunnelmaa

Verrattuna ideaaliin merellisen kaupungin hajukokemukseen Turusta uupuu kalan tuoksu. 8%:lle vastaajista se on osa ideaalia merellisen kaupungin tuoksua meren (36%) ja suolaisuuden (21%) lisäksi, jotka ne tuoksuvat Turussa (42% / 14%). Ei siis ihme, että turkulaisia ilahduttaisi myös kalasatama tai -tori merellisyyden kokemusta lisäämään.

TIIVISTELMÄ: Miltä merellinen Turku tuntuu – ruotsalaisten, saksalaisten ja kiinalaisten matkailijoiden mielestä

Turku on rentouttava kokemus

Tutkimukseen osallistuneiden Turun tärkeimpien ulkomaisten matkailijaryhmien, ruotsalaisten (N=305), saksalaisten (N=218) ja kiinalaisten (N=303) kaikkien tunnekokemus merellisestä Turusta oli useimmiten rentouttava ja rauhallinen/tyyni. Ideaaliin nähden energisyyttä saisi kaikille ryhmille löytyä Turusta enemmän. Itsenäisesti Turussa matkaavilla saksalaisilla ja ruotsalaisilla merellisiä kokemuksia Turusta oli enemmän, kuin pitkälti ryhmässä matkustavilla kiinalaisilla.

Kiinalaiset tutustuvat Turun merelliseen puoleen satamassa ja laivalta käsin

Kiinalaisten kokemuksissa merellisestä Turusta korostuu satama (64%) ja yhden päivän (77%) pikavisiitti, jonka aikana nähdään Turun linna (18%) ja syödään kiinalaista ruokaa (31%) (Huom. vastaajat rekrytoitiin satamasta). Heille merellisen Turun aistimuksissa korostuvat puhdas, raikas ilma (54%) ja viileys iholla (38%), jotka lienevät yleisemminkin mielikuvakokemuksia Suomesta.

Ruotsalaisille ja saksalaisille Turku on enemmän Aurajoki- kuin merikokemus

Ruotsalaisille ja saksalaisille Turku on merellisimmillään joen rannalla (SWE 29% / GER 25%) ja satamassa (SWE 27% / GER 21%). Ruotsalaisilla korostuu muita enemmän Naantali ja muumimaailma olennaisena merellisyyden kokemisen paikkana (17%). Tärkeimmät merelliset tekijät ruotsalaisille ja saksalaisille Turussa ovat kävelyreitti veden äärellä (SWE 59% / GER 59%), rantaravintolat (SWE 54% / GER 55%) ja satamaterminaali (SWE 55% / GER 54%). Näistä kaksi ensimmäistä ovat heille myös toiseksi ja kolmanneksi tärkeimpiä merellisen kaupunkikokemuksen tekijöitä ylipäätään (SWE 60% / GER 69%) (SWE 67% / GER 67%).

Matkailijan näkökulmasta Turun merellisessä kaupunkikokemuksessa on monta kehitettävää seikkaa

Näkymä merelle on kaikille matkailijaryhmille tärkein merellisyyden tekijä (CH 62% / SWE 70% / GER 64%), jonka suhteen Turku ei yllä ideaaliin (CH 57% / SWE 50% / GER 44%). Myös uimarantaa kaipaavat kaikki, erityisesti kiinalaiset. Lyhytkestoisista veneajeluista ovat kiinnostuneita erityisesti saksalaiset (42%) ja kiinalaiset (41%). Saksalaisille satamaterminaali (71%) sekä kalatori tai mereneläviä myyvä kauppahalli (69%) on tärkeä merellisyyden tekijä.

Matkailijat eivät pääse kokemaan saaristoa tai Turun merellistä luontoa

Matkailijoiden aistimukset merellisestä Turusta paljastavat sen olevan heille varsin tavanomainen kaupunkikokemus. Ne Turun alueen mahdollistamat ainutlaatuiset luonto- ja saaristokokemukset, jotka välittyvät paikallisten moniaistisista kokemuskuvauksista eivät tavoita matkailijoita. Merellisen Turun parhaat palat ovat vielä salaisia aarteita matkailun näkökulmasta.

2.

TUTKIMUKSEN TARKOITUS & HYÖDYNTÄMINEN

Tutkimus vertaa
turkulaisten
kokemusta
kotikaupunkinsa
merellisyydestä...

N= 1000 Turun
seudulla asuvaa

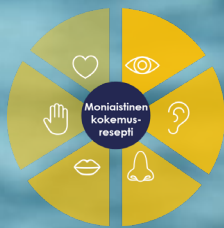
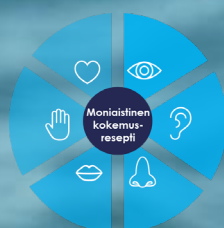
...alueen
tärkeimpien
matkailijaryhmien
kokemukseen
merellisestä Turusta.

N= 303 ruotsalaista
N= 218 saksalaista
N= 305 kiinalaista
matkailijaa Turussa

AISTILA

Sekä kartoittaa mitä hyvää ja mitä kehitettävää kaikki
ryhmät löytävät Turusta merellisenä kokemuksena.

Lisäksi tutkimustuloksena saadaan Turun merellisen kokemuksen moniaistiset reseptit

Aistilan moniaistiset kokemusreseptit ovat havainnollinen työväline asiakaskokemusten kehittämiseen.

Ne kertovat mitkä kokemukset ovat kohdeyleisölle kaikkein merkityksellisimmät ja minkä aistimusten avulla ne kokijoille muodostuvat.

Näiden tutkimuslöydösten avulla kehitetään Turun merellistä kaupunkikokemusta ja vetovoimaa

1.

kaupunkikehitys

2.

matkailu

3.

brändimielikuva

3.

TURKULAISTEN MERELLINEN TURKU

1. Turkulaisten kuvat Turun merellisyydestä
2. Merellinen Turku aistimuksina turkulaisille
3. Merellisyyden tekijät ja puutteet turkulaisille
4. Merellisen Turun moniaistiset reseptit
5. Turku vertailussa muihin merellisiin kaupunkeihin
6. Merellisen kaupunkikokemuksen parantaminen turkulaisille

Mittava otos turkulaisia kuvaili kokemuksiaan ja antoi kehitysideoita

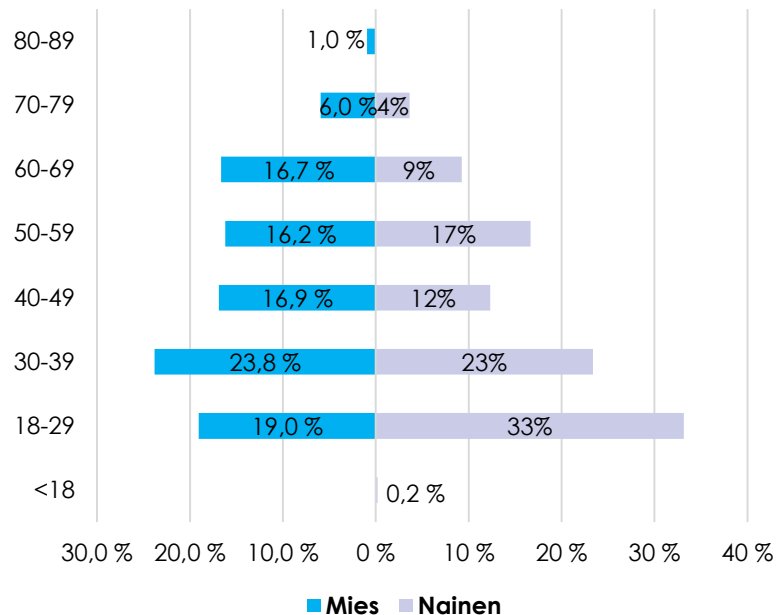
N = 1061 Turun seudulla asuvaa

Kyselyn ajankohta: kesäkuu 2018

Vastaajien kotikunta

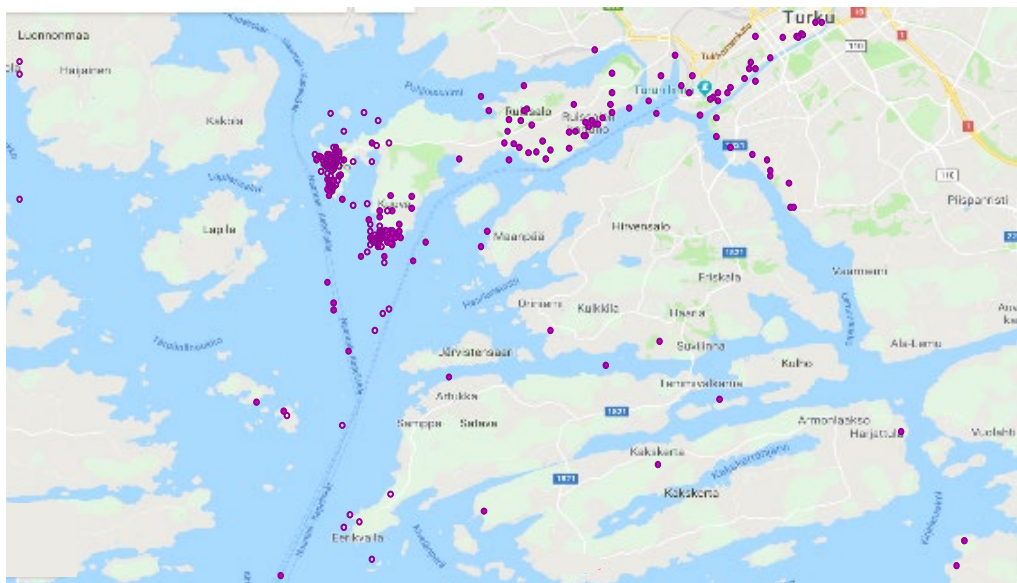
Turku	80,3 %
Kaarina	7,4 %
Raisio	7,1 %
Lieto	2,0 %
Rusko	1,6 %
Muu Turun seutu	1,5 %

Vastaajien ikäjakauma (N=982)

Turkulaisten parhaat paikat kokea merellisyyttä Turussa (N=1060)

1.	Ruissalo erityisesti Saaronniemi ja Kuuvannokka	56%
2.	Aurajoen ranta helpoin saavuttaa	18%
3.	Saaristo esim. Veneillen, omalla mökille ja risteilyillä	14%
4.	Sataman seutu	6%
5.	Hirvensalo	3%
6.	Muut (esim. Naantali)	3%

Vastaajien merkitsemät parhaat paikat merellisyyden kokemiseen Turussa (osaotos; N=250)

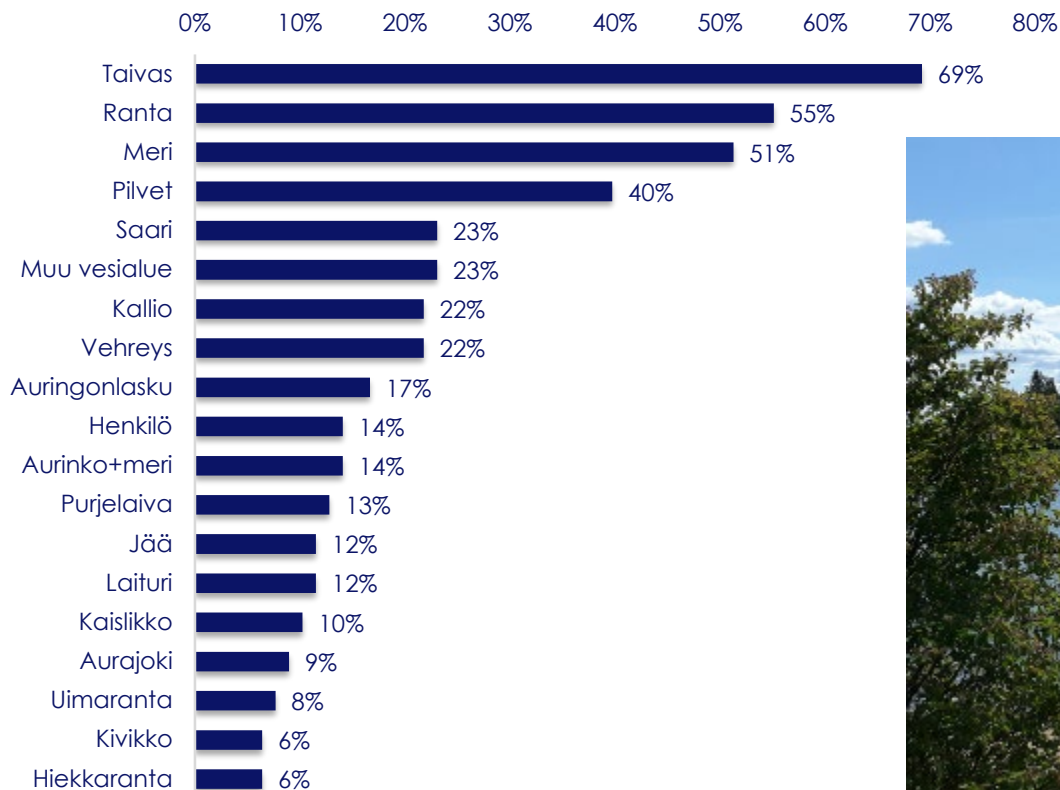
AISTILA

TURKULAISTEN KUVAT TURUN MERELLISYYDESTÄ

Taivas, ranta ja meri esiintyivät useiten Turkulaisten kuvissa Turun merellisyydestä

N = 78 Turkulaisten vastaajien lataamien kuvien aiheet

Turkulaisten omia kuvia merellisestä Turusta

Aava näkymä / taivas

Turkulaisten omia kuvia merellisestä Turusta

Elementit: aurinko, kallio, puut, hiekka, jää

Turkulaisten omia kuvia merellisestä Turusta

Ihmiset ja tekeminen

AISTILA

MERELLINEN TURKU AISTIMUKSINA

TURKULAISILLE

AISTILA

1. MERTA NÄKYVISSÄ	29%
2. SAARISTO TAI SAARIA	9%
3. KAUNIS JA RAUHOITAVA	7%
4. LAIVOJA	5%
5. VEHREÄ JA VIHREÄ	5%
6. AAVA JA AVARA	4%

1. **VEDEN, MEREN JA AALTOJEN ÄÄNET: LIPLATUSTA KOHINAA JA LOISKETTA**
2. **LOKIT**
3. **LINNUT**
4. **TUULI**
5. **IHMISTEN PUHEENSORINA, LASTEN ÄÄNET**

30%

24%

18%

11%

6%

AISTILA

1. MEREN TUOKSU
2. SUOLAINEN
3. METSÄ: YHDISTETTYNÄ METSÄ
JA MERI-ILMA (SUOLAINEN, RAIKAS)
4. RAIKAS & PUHDAS: ILMA/TUULI/LUONTO
5. KESÄ JA KUKAT

AISTILA

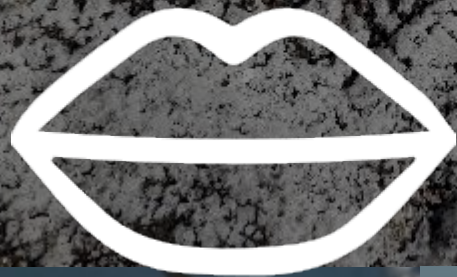
42%

14%

8%

8%

4%

1. SUOLA+SUOLAINEN+SUOLAIKUUS

MEREN KOSTEA SUOLAIKUUS

20%

2. JÄÄTELÖ

8%

3. KALA

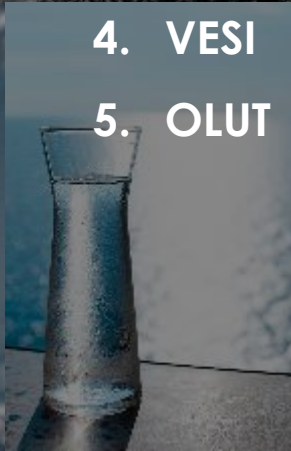
3%

4. VESI

3%

5. OLUT

2%

AISTILA

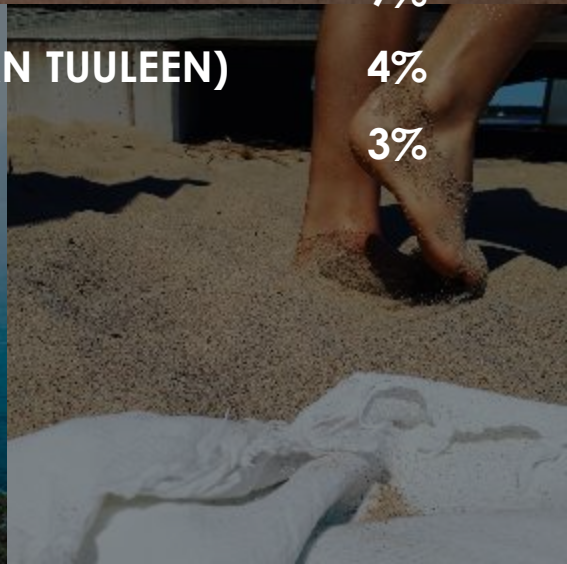

AISTILA

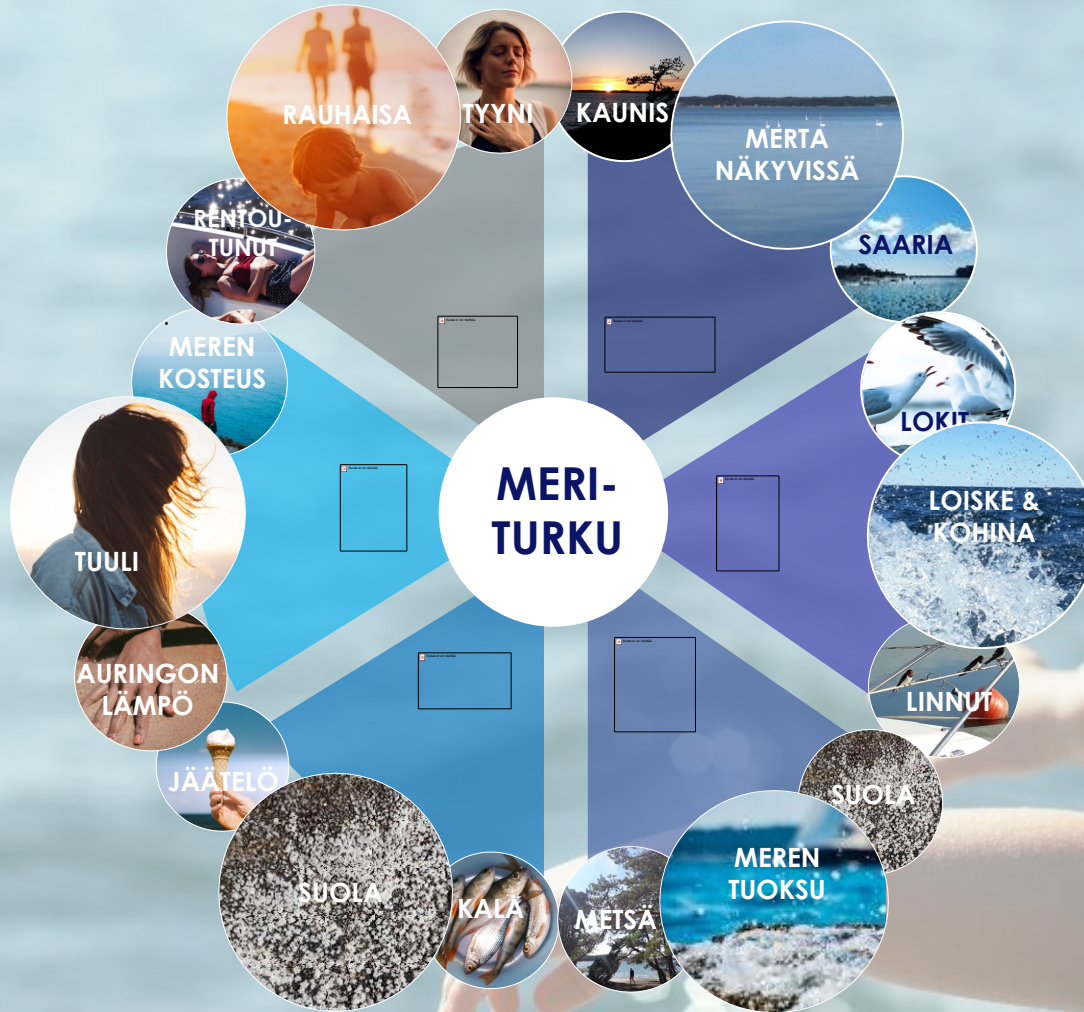
1. TUULI IHOLLA: MERELLINEN, USEIN HYVÄILEVÄ JA VILVOITTAVA, JOSKUS NOSTAA KARVAT PYSTYYN 50%
2. AURINGON LÄMPÖ 9%
3. MEREN KOSTEUS (YHDISTYY VIILEÄÄN TUULEEN) 4%
4. LÄMMIN HIEKKA VARPAISSA 3%

AISTILA

-
1. RAUHAISA	23%
2. RENTOUTUNUT	22%
3. TYYNI	13%
4. VIRKISTYNYT	9%
5. ONNELLINEN	8%

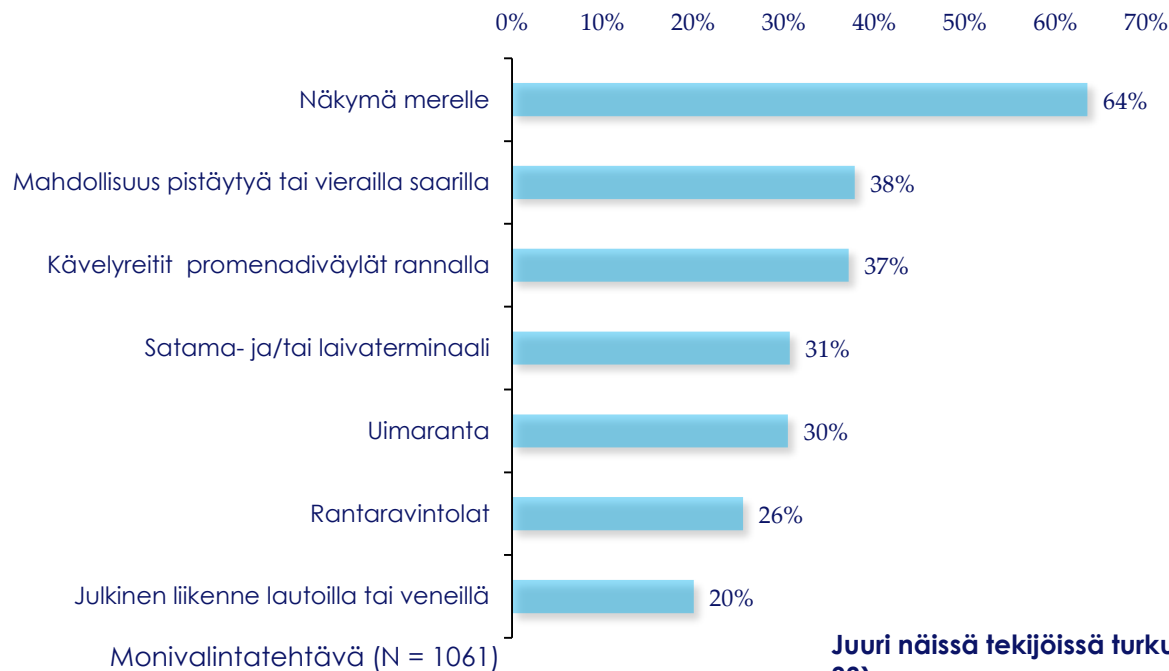
AISTILA

MERELLISYYDEN TEKIJÄT & PUUTTEET TURUSSA

TURKULAISILLE

Merinäköala, merimatkat saarille ja kävelyreitit ovat olennaisin osa Turun merellisyyttä turkulaisille

Juuri näissä tekijöissä turkulaiset kokevat eniten myös puutteita (s.31 – 33).

Merellistä näkymää lukuun ottamatta mikään tekijöistä ei nouse merkittäväksi turkulaisten vastauksissa.

Eniten turkulaiset kaipaavat Turkuun merenrantapaikkoja, joissa viettää aikaa

- ~ **Piknik-paikka lähellä keskustaa ja merta**
- ~ **Saavutettavat luonnonrannat**
- ~ **Avoin ranta, keskustan läheisyydessä oleva puistoalue meren rannalla, Ruissalon kaltainen kaunis rantapaikka**
- ~ **Mahdollisuus päästä merenrannalle kuten esim. Hangossa**

Yhteensä 45 avointa mainintaa (sis. pitkän rantaviivan kävelymahdollisuudet)

"Liikennejärjestelyt estävät Linnan läheisyydessä esteettömän ranta-alueen hyödyntämisen mm. eväretkiin."

"Helpot virkistyspaikat kaupungin läheisyydessä. Esim. laiturit, uimarannat tai edes kävelyreitit Turun linnan seuduilla olisivat poikaa."

"Paikka johon voi mennä picnikille, ihailemaan maisemaa/merta. En lue uimarantoja sellaisiksi paikoiksi."

"Paikka, jossa voi istuskella ja kävellä, ja jossa olisi näkymä merelle. Paikan pitäisi olla helposti lähettyvillä ja ilmainen, mutta kunnossapidetty."

"Keskustan ranta vain sataman käytössä, enemmän ihmisille helposti saavutettavia kohteita ilman pitkää ajomatkaa."

"Rauhalliset rantapaikat on useimmiten yksityisomistuksessa, eli lisää julkiseen käyttöön pieniä poukamia joissa olisi laituri tai matala vesi. Roskaisuus on myös ongelma eli lisää valistusta, valvontaa tai puhdistusta."

Vapaa merenrantaviiva pitkiä kävelyretkiä varten ilahduttaisi turkulaisia

- ~ **Moni kaipaa kävelyyn/liikkumiseen sopivaa luontokokemusta meren äärellä**
- ~ **Tällä erää vain Ruissalon koetaan tarjoavan kävelyreittejä meren rannalla**

Yhteensä 17 avointa mainintaa

"Vapaa rantaviiva, jota voisi kävellä/pyöräillä pitkiä matkoja. Se olisi lähiretkeilyä rakastavalle mahtava mahdollisuus."

"Fiksu kiva suora yhteys jokirannasta ja linnasta Ruissaloon jalan ja pyörällä!"

"Saavutettavat luonnonrannat, mahdollisuus kulkea veden äärellä myös luonnonmaisemassa ympäristössä kuin Aurajokiranta."

"Luontopolku Satavan saarelle Rajakarin lähistölle Vepsää vastapäätä. Varmasti löytyy vapaata kalliota ja puustikkoa alueelta."

"Kaipaisin enemmän merenrantareittejä, joissa pyöräillä. Matka Ruissaloon on esim. tylsä ja reittejä voisi olla muuallekin kuin vain sinne. Meri on Turussa tavallaan aika kaukana, vaikka onkin lähellä (vrt. Muu, jossa kaupunki on ihan meren äärellä)."

"Ruissalo on ainoa "julkinen" mielenkiintoinen paikka turussa meren rannalla. esim. Kakskerta ja Hirvensalo ovat mielikuvani mukaan tiukkaan tontitettuja."

Hirvensalossa pitäisi olla paljon enemmän kaikille avointa liikkuutilaa rannassa.

"Aikuisten kävelyretket tarinoiden kera."

"Luontopolku kallioiden lähistölle"

Toiseksi suurimmaksi puutteenksi nousi meren ja saariston saavutettavuus

- ~ **Retkeilykohteet saarilla**
- ~ **Julkinen liikenne / reittikuljetukset**
- ~ **Risteilyt / jokiajelut / helppo pieni ja edullinen risteily Airstolla / Vesitaksi**
- ~ **Purjehdusretket La-aamuisin päiväretkelle tai viikonloppuretkelle saaristoon**
- ~ **Kulttuuri ja ravintolat lähisaarilla**

Yhteensä 41 avointa mainintaa

"Enemmän mahdollisuuksia vuokrata veneitä halvalla pienelle päiväretkelle."

"Uusia yhteysaluksia ja uusia kohteita, ehkäpä vähän nykyisiä pidemmälle."

"Saaristoristeilyjä voisi olla useammin tai helpommin saatavilla ja lähtöjä pitkin päivää."

"Kunnon saaristomatkat, tai niistä tiedotus. Voisin ilomielin maksaa matkasta, joka alkaa aamupäivällä, veneessä on ravintola/tarjoilu, sitten päästään saareen grillaamaan makkaroitu ja syömään kalaa. Lopuksi sitten illalla tullaan takaisin. Pitäisi olla koko perheen matka (ei mikään mikään ryyppyreissu täynnä juoppoja)."

"Enemmän saariin suuntautuvaa matkustusta. Vrt esim. Lonna ja uunisaari helsingissä. Meren ja joen voisi miutenkin nostaa uudella tavalla kaupungin imagossa tekemällä yhteistyötä lähialueiden kanssa. Esim kokeellisia majoitusratkaisuja. Vrt lapin lasi-iglut."

Mainintoja tuli myös tarpeesta saada helpommin informaatiota meren saavuttamisesta

- ~ Viestintää helposta meren saavuttamisesta ja tapahtumista
- ~ Keskitetty paikka merellisten palvelujen saamiseksi, kun eri toiminnot on sijoitettu hyvin eri puolille Turkua
- ~ Oma, selkeästi merkitty vesiliikennesatama saaristoon

Yhteensä 20 avointa mainintaa

"Metahaku, jolla löytäisi kaikkien saariston lauttareittien aikataulut samasta paikasta."

"Tiedotus saarille pääsystä ja aikataulut ja hinnat ovat sekavia ja vaikeasti löydettävissä eri paikoista, samoin ajo-ohjeet saaristolaivojen lähtöpaikoille."

Kolmanneksi eniten kaivattiin modernia meriuimalaa Aurajoen yhteyteen

- ~ Uintimahdollisuus Aurajoessa
- ~ Meriuima-allas/merivesiuimala (laadukas)
- ~ Helsingin allas sea poolin tapainen uimapaikka,
- ~ Jokiranta-uimala/Jokirantaspa
- ~ Sauna-alue jokirannassa
- ~ Helsingistä löytyvän Löylyn kaltainen keskus ja rakennus
- ~ Meriuimala tms. merellinen olohuone

Yhteensä 36 avointa mainintaa

Neljänneksi eniten kaivattiin näkymää merelle keskustasta – näköalatorni on monen turkulaisen ratkaisu

- ~ **Näköalatorni, josta näkymä kaupungin yli merelle**
- ~ **Aava horisontti - näköalapaikka satamasta**
- ~ **Maailmanpyörä tms. sataman läheisyydessä, josta olisi näkymä merelle**
- ~ **Merenrantaravintola, jossa näkymät ulapalle**

Yhteensä 33 avointa mainintaa

"Näkötorni esim. Kakolanmäellä tai Korppolaismäellä tai ehkä jopa Ruissalon Saaronniemessä. Näkötorin pitäisi olla samankorkuinen kuin Tampereen Näsinneula. Tornissa olisi näköalaravintola, ja sieltä näkisi kauas Airstolle ja saaristoon."

Turkulaiset mainitsivat lisäksi myös kaipaavansa näitä merellisyyden tekijöitä

Rantaravintola/-kahvila

- ~ Jossa merinäkö / näkymät ulapalle
- ~ Raaka-aineet lähivesiltä
- ~ Kuten Naantalissa
- ~ "Beach" ravintola joka käyttää sijaintia kunnolla hyödyksi
- ~ Ravintola saavassa jonne pääsee maitse ja veneellä ja jonka läheisyydessä uimaranta

Yhteensä 26 avointa mainintaa

Uimaranta keskustassa

- ~ Keskustan lähellä oleva
- ~ Joen suulla

Yhteensä 25 avointa mainintaa

Puhdas vesi

- ~ Kirkas, puhdas vesi
- ~ Kokemus puhtaasta, ei-savipitoisesta meren rannasta

Yhteensä 21 avointa mainintaa

Turkulaiset mainitsivat myös kaipaavansa näitä merellisyyden tekijöitä

Kalasadama-/tori

- ~ Pienet kalapuodit yms., joita näkee paljon saaristossa
- ~ Kalastajat myymässä saalistaan
- ~ Kalatori veneistä käsin
- ~ Kalasavustamot rannasta
- ~ Tuoreen kalan saanti, paikallista kalaa kannattaisi brändätä paremmin! Nykyisin ei tiedä yhtään, mistä sitä varmuudella saisi
- ~ Kohtuuhintaisia kala kauppiaita

Yhteensä 19 avointa mainintaa

Rantabulevardi

- ~ Kävelykatu/rantabulevardi/tori, jonka varrella olisi kauppoja, jotka iltaisinkin auki kuten etelässä
- ~ Ravintoloita, kojuja, musiikkia
- ~ Merihenkien tori, jossa on kalaruokaa ja merellistä muuta katsottavaa ja ostettavaa
- ~ Laitureita, jotka on ostosparatiiseja esim: Brighton pier
- ~ Elävä ranta, kuten Helsingissä
- ~ Merellinen kauppakeskus
- ~ Taidegalleriat, pikkumyymälät rannasta ja ihmisvilinä, vrt silloin tällöiset Turun saariston tuotteiden ja toimijoiden esittely Forum-korttelissa
- ~ Helposti saavutettava selkeä huvialue, jossa palveluja

Yhteensä 17 avointa mainintaa

Turkulaiset mainitsivat myös kaipaavansa näitä merellisyyden tekijöitä

Huvipuisto

- ~ Huvipuisto/Vesipuisto
- ~ Merihenkinen huvipuisto Ruissalosta
- ~ Tivoli
- ~ Vesipuisto rannassa

Yhteensä 16 avointa mainintaa

Merellinen museo

- ~ Merimuseo / merellinen museo
- ~ Mereen liittyvä luonnontieteellinen museo tai Merimuseo - voisiko Forum Marinumia hyödyntää vai onko rakennettava uutta?
- ~ Museo, jossa käsitellään merta monelta kantilta vaikka valkokankaalla
- ~ Venemuseo

Yhteensä 25 avointa mainintaa

Meriakvaario

12 avointa mainintaa

Majakka

11 avointa mainintaa

Aito kala-/satamaravintola

9 avointa mainintaa

Turkulaiset mainitsivat myös kaipaavansa näitä merellisyyden tekijöitä

Julkisen liikenteen edelleen kehittäminen

- ~ Laajempi (föli) vesibussireitistö
- ~ Julkinen helposti käytettävä liikenne saarille ja uimarannoille
- ~ Pidemmän matkan vesibussit
- ~ Merellinen joukkoliikenne mahdollisuus lähikuntiin
- ~ parempikuntoiset yhteysalukset

9 avointa mainintaa

Meren rauhoittava kokeminen

- ~ "Meri, rauhallisuus, luonto"
- ~ Yksityisyys ja oma rauha

8 avointa mainintaa

Iso rantapaviljonki

joka on osittain veden päällä / pitkä leveä laitur

7 avointa mainintaa

Venevuokraus

- ~ Päiväretkivenevuokraamo / pienveneiden vuokraus
- ~ Soutuveneiden lainaus, esim. uimarantojen yhteydessä

6 avointa mainintaa

Enemmän tapahtumia joen/meren rantaan

6 avointa mainintaa

Kylpylä

Merikylpylä/Spa, uimalaitos, vrt vanha uimalaitos
Kansanpuistossa, Saaristokylpylä, lisää saunoja,
kylpylähotelli

6 avointa mainintaa

Kahviot / terassit yleisille uimarannoille

6 avointa mainintaa

Lasten leikki-/vesipuisto

- ~ Valtava lasten leikkipaikka kaikkine veneineen ja hyppyrineen
- ~ Lasten uimaranta, jossa vesiliukumäki ja hyppylaituri
- ~ Paremman tason uimarannat palveluineen

6 avointa mainintaa

Opastetut sightseeing jokimatkat

- ~ Aikuisten kävelyretket tarinoiden kera
- ~ hop on hop off aurajoki bussit ja paikat
- ~ Sightseeing veneilyt

6 avointa mainintaa

Turkulaiset mainitsivat myös kaipaavansa näitä merellisyyden tekijöitä

Linnan ja satama-alueen kehitys

- ~ Iso venesatama, hyvillä palveluilla, Vierasvenesatama palveluineen, nyt on kyllä laituria ja ravintolaita, mut jotn puuttuu
- ~ Risteilijälaituri, keskeisellä paikalla oleva, Isot ulkomaiset risteilijät
- ~ Fiksu kiva suora yhteys jokirannasta ja linnasta Ruissaloon jalan ja pyörällä! Parempi kulkuyhteys Ruissaloon
- ~ Hiekkaranta sataman läheisyydestä
- ~ Turun linnan vastarannan reitti kiinnostavaksi ja kulkuyhteys Linnalta vastarannalle
- ~ Nykyisin ei saa enää kulkea satamassa haistelemassa ja ihailemassa kauppaluoksia, sillä alue on aidattu ja suljettu, Sataman päässä pitäisi olla enemmän ohjelmaa/toimintaa molemmilla puolilla

Saariston tuominen esille Turussa

- ~ Saariston tunnelma rakennuksiin
- ~ Kokeellisia majoitusratkaisuja. Vrt lapin lasi-iglut.
- ~ Yhteistyötä lähialueiden kanssa, mm. saariston rengastien sesongin pidentämiseksi
- ~ Rengastien näkeminen julkisilla. Turussa suositaan autoilijoita.
- ~ Luonnon arvostus, meren suojele, kunnioitus merta kohtaan ja luontoa!

Merelliset harrastusmahdollisuudet

- ~ Kalastusretket
- ~ kalastuspaikat
- ~ Purjehdus
- ~ Sup-lautojen vuokraus, Merelliset urheilulajit, lapsiperheiden huomiointi tapahtumissa
- ~ Hyvät suojaisat uimarannat, Hiekkarannat. On liian vähän hiekkaa ja sekin on kova
- ~ koirien uimaranta
- ~ Koirien ja ihmisten yhteinen uimaranta
- ~ vedenalainen talo
- ~ Banaanivene ajelut

Nähtävyydet ja elämykset

- ~ Merellinen veistospuisto
- ~ Valaat
- ~ Hylkeet
- ~ Turisteille opastettu kävelyreitti Ruissalossa
- ~ loputon hiekkaranta
- ~ Isot tankkerialukset
- ~ Ilmainen esiintymispaikka , pienimuotoinen
- ~ Merellisen historian esille tuova maamerkki (Suomen joutsen on nyt kaukana)
- ~ Jäätyneen meren ja joen hyödyntäminen paremmin
- ~ Rapuravintola
- ~ Laivanrakennushistorian esille tuominen
- ~ Bileristeilyt
- ~ Torilla voisi seistä esim. keskellä meriaiheinen patsas tai suihkulähde
- ~ Sukellusvene
- ~ Merenrantahotelli jossain järjellisellä etäisyydellä satamasta
- ~ Turun regatta

Muut tunnelman tekijät

- ~ Palmuja
- ~ raikas tuuli
- ~ heikohko meren tuoksu / suolan haju

Käytännöllisyydet

- ~ Veneellä pääsy lähelle keskustaa
- ~ Asuntoja vähän rannalla
- ~ pienteollinen kalastus
- ~ veneenlaskupaikat
- ~ toinen silta Hirvensaloon
- ~ Toinen silta Kaks Kerrasta mantereella
- ~ Ruissalon kansallispuistosta puuttuu yleiset käymälät!
- ~ Hyvä lomakylä tavallisille ihmiselle
- ~ Aurajoen ympäri pitäisi pystyä kävelemään mutta piispan tontin yksityisyys estää sen
- ~ Vanhat museolaivat, Sigyn, Joutsen on kaukana
- ~ Pansion ja Pernon rantojen käyttöönotto

AISTILA

MERELLISEN TURUN MONIAISTISET RESEPTIT

TURKULAISILLE

Merkitykselliset kokemukset löydettiin moniaistisen kokemustutkimuksen avulla

Moniaistinen kokemustutkimus kartoittaa kuvan ihmisten merkityksellisiä kokemuksista aistimusten kautta.

Analyysi paljastaa mitkä ovat merellisen Turun olennaisimmat kokemukontekstit (Meri-Turun ydinkokemukset) ja minkälaisina moniaistisina kokemuksina ne kokijoille muodostuvat.

Turkulaisten merellinen kokemus Turusta kiteytyy viiteen ydinkokemukseen

Aurajoki

Kallioranta

Hiekkaranta

Ruissalo

Turun
saaristo

Turun merellisyys koetaan ennen kaikkea Ruissalossa ja saaristossa

Ruissalo ja saaristo koetaan dynaamisesti – eli liikkuen.

Aurajokiranta, kallioranta ja hiekkaranta ovat turkulaisille moniaistisia paikkakokemuksia, joista kaksi jälkimmäistä sijoittuvat Ruissaloon ja saaristoon.

AISTILA

MONIAISTINEN RESEPTI

Aurajokirannan kaikki aistimukset

1. Rentoutunut 23%
2. Rauhaisa 20%
3. Onnellinen 9 %
4. Hyvinvoiva 9 %

1. Tuulenvire –viileä&lempeä 51%
2. Auringon lämpö 10 %

1. Jäätelö 15%
2. Tuuli tuo suuhun meren suolaisuuden 15%
3. Olut 8%
4. Vesi 6%

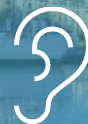
Jokiranta

1. Meren läheisyys 32%
2. Kukat ja kesä 10%
3. Raikas&puhdas 9%
4. Liikenne&pöly 4%
5. Ruoka&ravintolat 4%

1. Joki 16%
2. Laivat ja veneet 16 %
3. Meri näkyy 12%
4. Kaunis 9%
5. Vihreys 5%
6. Jokilaivat / ravintolaivat 5%
7. Ihmisiä 4%

1. Lokit 28%
2. Ihmisvilinä 18%
3. Vesi liplattaa 16%
4. Linnut 12%
5. Tuuli 10%
6. Kaupunki ja liikenne 8%

Vaikka jokiranta on toiseksi suosituin merellisen Turun kävelyreitti, sillä on yhtenäinen moniaistinen profiili. Tämä johtuu siitä, että merellisyys koetaan tietysti enimmäkseen sataman päädyssä, jossa joki päättyy mereen.

Mainituimmat lokaatiot jokirannassa

1. Sataman pääty, alajuoksu
2. Turun linnan läheisyys, Forum Marinum
3. Eteläranta, majakkaranta
4. Jokilaivat
5. Halisten kosken läheisyys

Joitakin mainintoja jokirannassa kävelystä:

"ensin torille ja sitten jokirantaan ja sieltä Boreen kahville"

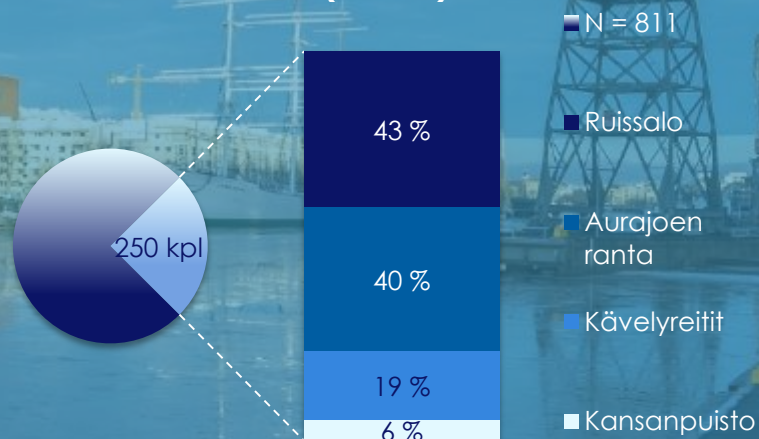
"Jokirantaa myöden kohti satamaa tai Majakkarantaa"

"Aurajoen rantaan, Suomen Joutsenen tienoille kävelemään"

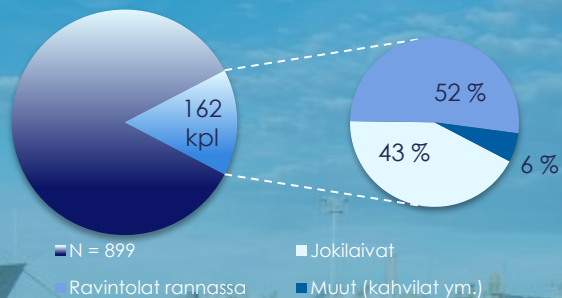
"Jokiranta auttaa pahimpaan merenkaipuuseen"

"Kävelen Aurajoen rannalla, tuuli tuo sinne meren tuoksun"

Kävelyreitit promenadiväylät rannalla (N=250)

Rantaravintolat (N=162)

Nimetyt ravintolat

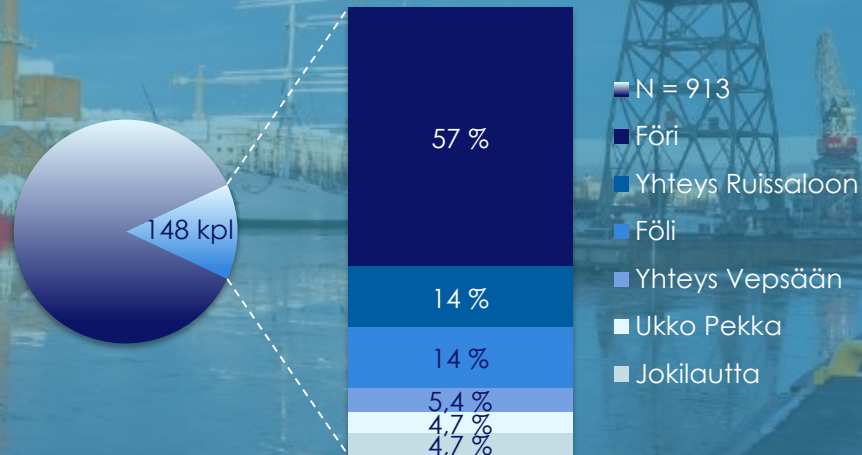
Jokilaivat

- Donna
- Svarte Rudolf
- Esposito
- Bruno
- Papa Joe
- Merihelmi
- Majland

Ravintolat rannassa

- Nooa
- Vaakahuone
- Paviljong ass
- Nerä
- Ruissalo/Honkapirtti
- Tintä
- Pinella
- Rantakerthu
- Marina
- Göran
- Sergio
- Cafe Art
- Villa Bella vista
- Tärget
- Blanko

Julkinen liikenne lautoilla tai veneillä (N=148)

AISTILA

MONIAISTINEN RESEPTI

Kalliorannan kaikki aistimukset

AISTILA

1. Rauhaisa 29%
2. Tyyni 17%
3. Rentoutunut 24%

1. Tuuli 60%
2. Aurinko 11%
3. Kallio 8%

1. Suola 21%
2. Omat eväät 11%
3. Mansikka 5%
4. Vesi 5%

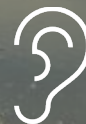
Kallio- ranta

1. Meri 48%
2. Suolaisuus 22%
3. Metsä ja puut 12%
4. Levä 8%

1. Kalliot 53%
2. Meri 43%
3. Aava, avoin 32%
4. Airisto 7%
5. Laivoja 4%
6. Saaria 4%

1. Meren loiske ja kohina 51%
2. Lokit 32%
3. Tuuli 21%
4. Linnut 16%

Kallio- ranta

Kalliorannalle hakeudutaan korostuneesti, yksin, joko vain itsensä tai tärkeiden ihmisten kanssa. Sinne tullaan hakemaan rauhoittavaa ja "puhdistavaa" meren kokemista koko keholla. Karun ja pelkistetyn ympäristön aistimukset kertovat meren suuresta mahdista. Tunnetiloissa korostuu silti tyyneys. Kallioranta mahdollistaa kokemuksen, että olen osa jotakin itseäni voimakkaampaa – osa luontoa.

Meribiologi Wallace J. Nichols* uskoo, että merikokemuksen aistiärsykkeiden vähäisyys ja yksinkertaisuus tekee siitä varsinkin nykyihmistä rauhoittavan. Aaltojen tasainen rytmi ja aavan horisontin selkeys tuottavat meille rentouttavan olon ja kognitiivisen lepohetken, koska aistimuksia on juuri sopiva määrä – kokemus ei ole kuormittava eikä myöskään liian steriili.

Turussa julkisia rantoja kalliorantakokemukselle on vähän. Kuuvan nokka on yksi harvoja paikkoja, joissa kokemus onnistuu lähellä kaupunkia. Saaristo tarjoaa enemmän mahdollisuuksia rauhoittavan aavan, lämpimän kallion ja rytmikkäiden aaltojen kokemiseen.

Kuuvan nokka on mainituin kalliorantalokaatio:

(18% maininnut nimeltä
+ sen päälle kalliorantakokemusta
kuvailtu Ruissalossa)

Yksittäisiä mainintoja:

- Rauvolanlahti
- Uittamon kalliot
- Hirvensalon kalliot
- Katariinanlaakso
- Kakskerta

*Lähde: https://www.huffpost.com/entry/mental-benefits-water_n_5791024

AISTILA

Mikä on meren haju?

"Meren tuoksu" syntyy monen tekijän yhteistyönä. Tärkeimpiä niistä on dimetyylisulfidi (DMS). Se on hajumolekyyli, jota syntyy tiettyjen kasviplanktonien, levien, vesikasvien ja meressä ja rannalla asuvien bakteerien yhteisvaikutuksesta.

Merilinnut tunnistavat DMS -hajun perusteella paikat, jossa on runsaasti hyvälaatuista levää, ja jossa siis myös kala-apaja on hyvä. Samaista hajumolekyyliä vapautuu myös joidenkin juustojen kypsytyksprosessissa ja sen suolaa muistuttavan maun takia sitä voi käyttää rikastamaan esim. kaalin tai tomaatin tai voin makua.

Meren tuoksun komponentti ovat merilevien feromonit (Dictyopretene). Ne ovat haihtuvia yhdisteitä, joilla levät kutsuvat toisiaan luokseen. Yksinään se tuoksuukin ihmisen nenään juuri kuivalta levältä.

Kolmas tekijä ovat bromifenolit. Ne ovat yhdisteitä, joiden aromeista pieninä pitoisuuksina nautimme kalaruuassa, erityisesti villinä kasvaneissa kaloissa ja äyriäisissä. Todennäköisimmin tämä kalamainen tai mereltä tuoksuva molekyyli syntyy kaloihin juuri niiden nauttiman ravinnon, eli meren pohjan eläinten ja levän ansiosta.

LÄHTEET:

<https://www.popsci.com/seasmells>

<https://www.telegraph.co.uk/news/science/6044238/The-science-behind-that-fresh-seaside-smell.html>

AISTILA

MONIAISTINEN RESEPTI

Hiekkarannan kaikki aistimukset

1. Rentoutunut 30%
2. Tyyni 17%
3. Rauhaisa 15%
4. Virkistynyt 11%

1. Tuuli -viileä 55%
2. Aurinko ja lämmin 13%
3. Hiekka varpaissa 11%

1. Jäätelö 21%
2. Suola mereltä 15%

1. Meren haju 53%
2. Suolaisuus 23%
3. Raikkaus 6%
4. Ruoan tuoksut 6%

**Hiekka-
ranta**

1. Hiekkaa, hiekkaranta 47%
2. Meri 30%
3. Kallioita 14%
4. Aallot 6%
5. Vihreää vehreyttä 4%

1. Meri ja aaltojen liplatus 45%
2. Lokit 38%
3. Linnut 15%
4. Ihmiset 11%

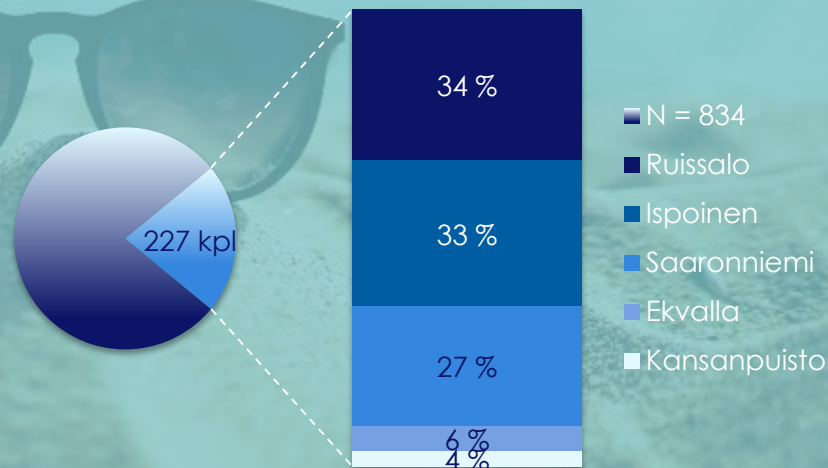
Hiekka- ranta

Hiekkaranta, eli uimaranta on kalliorantaa julkisempi kokemus. Turussa yhteistä kesäistä olohuonetta joutu hakemaan kovin kaukaa keskustasta, ja sitä useat turkulaiset kaipaivat joko yleisen uimarannan tai meriuijalan muodossa.

Ruoka on jäätelön ja tuoksujen muodossa vähän suuremmassa roolissa kuin muissa kokemuksissa. Turkulaiset kaipaivatkin lisää kahviloita ja terasseja juuri uimarantojen yhteyteen.

Uimaranta (N=227)

Ruissalo moniaistisena kokemuksena

Ruissalo tulee turkulaisille useimmiten ensimmäisenä mieleen Turun merellisenä paikkana (52%). Ruissalo täyttää monelle pahimman meren kaipuun, jos merelle ei pääse.

Sillä on osalle asukkaista oma merellinen moniaistinen profiilinsa, mutta monimuotoisuutensa takia se tarjoaa käytännössä useita erilaisia merkityksellisiä tapoja kokea meren läheisyys.

Ruissalon kokeminen on siis monelle myös dynaaminen, eli jalan tai kulkuneuvolla tapahtuva kokemus, jossa yhdistyy useampi saaren ydinkokemus.

Tuuli, auringon lämpö

Rauhaista 26%,
rentoutunut 24%

Meri näkyy 35%,
kaunis 9%, kallioita

Meri ja aallot

suola, jäätelö

Meri ja aallot

Ruissalo

Ruissalon ydinkokemukset

**Ruissalo
Hiekka-
ranta**

**Ruissalo
Laivoja
bongamaan**

**Ruissalo
Aavan meren
kaipuuseen**

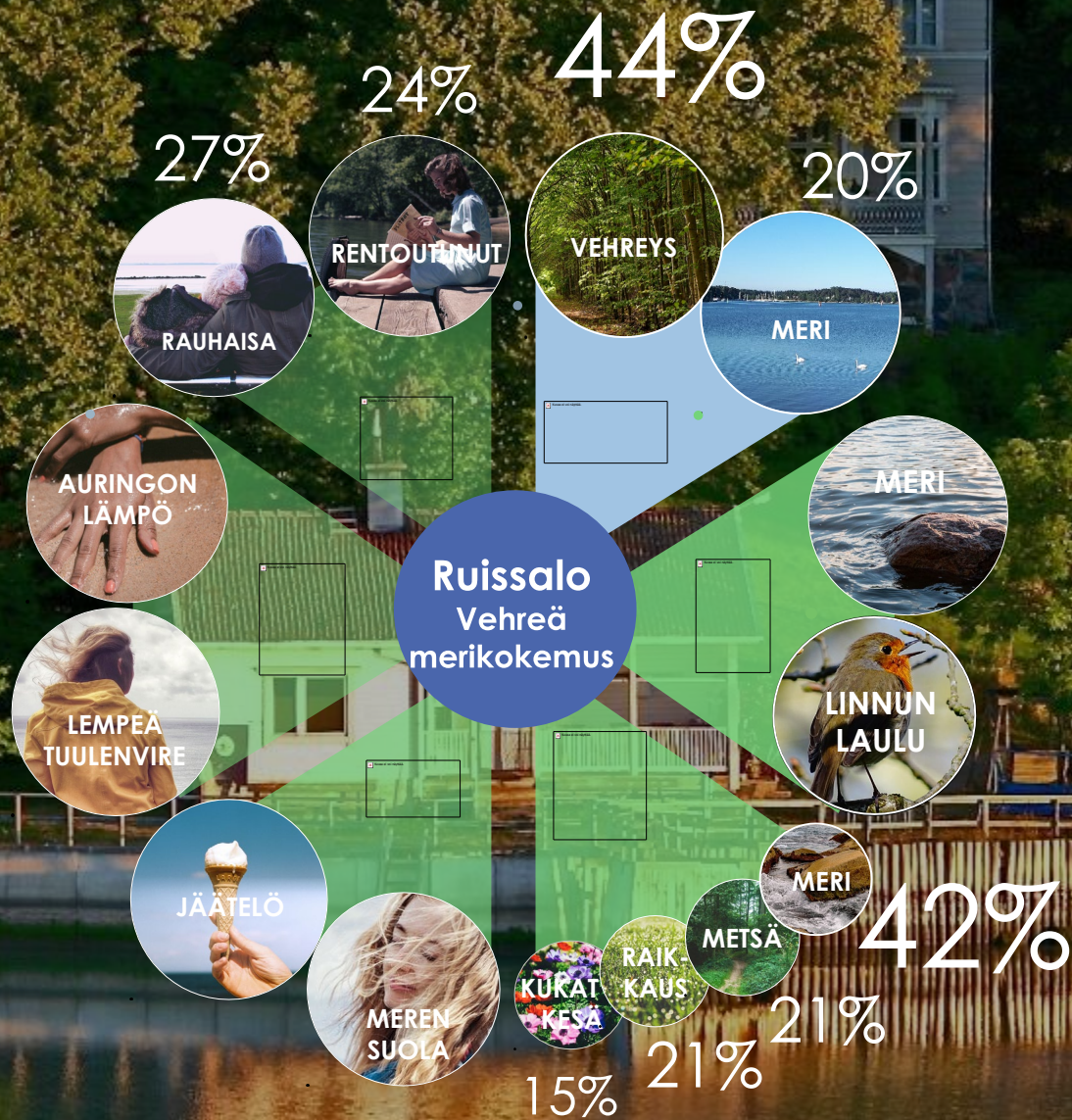
**Ruissalo
Vehreä
merikokemus**

AISTILA

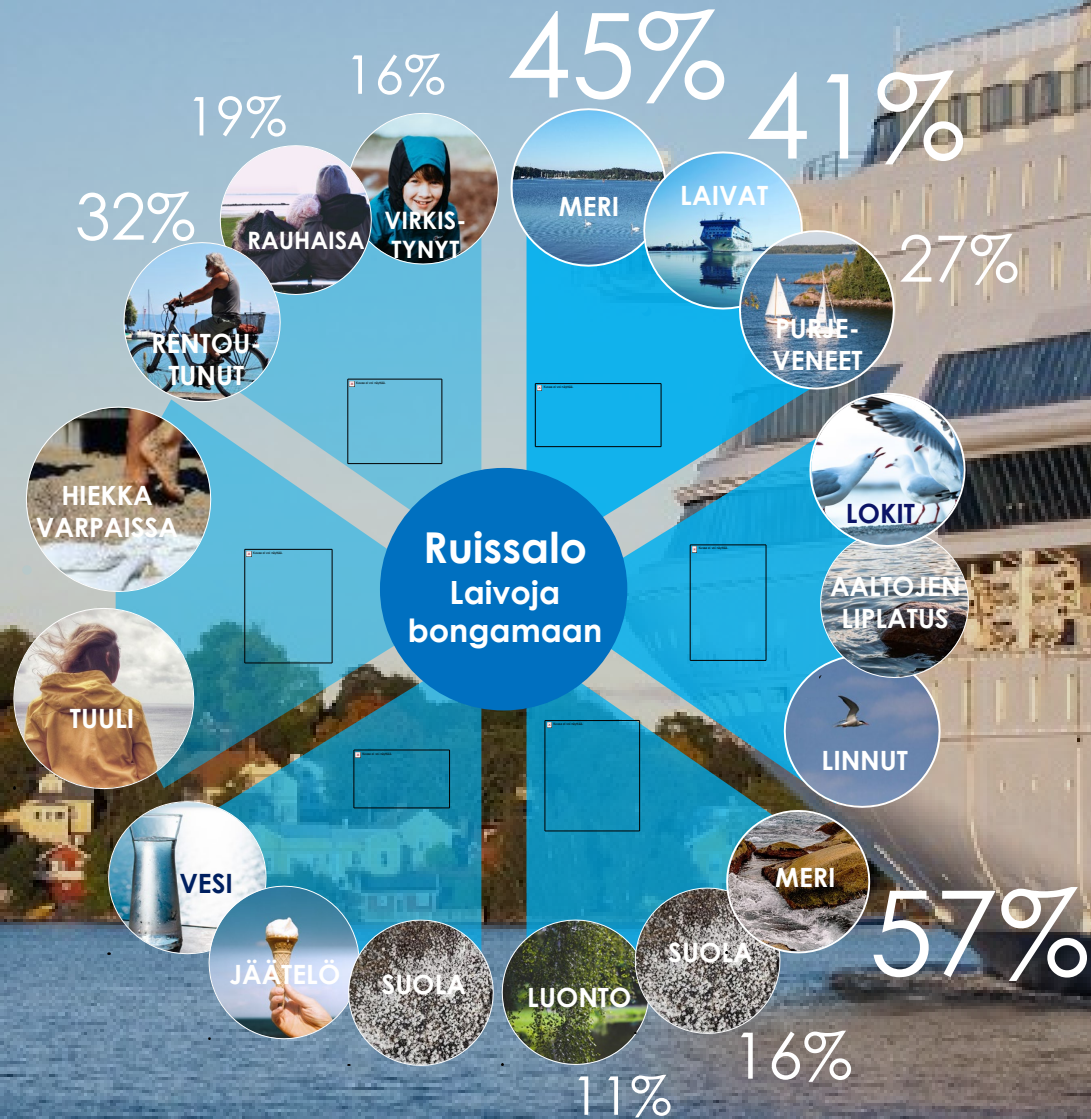
MONIAISTINEN RESEPTI

AISTILA

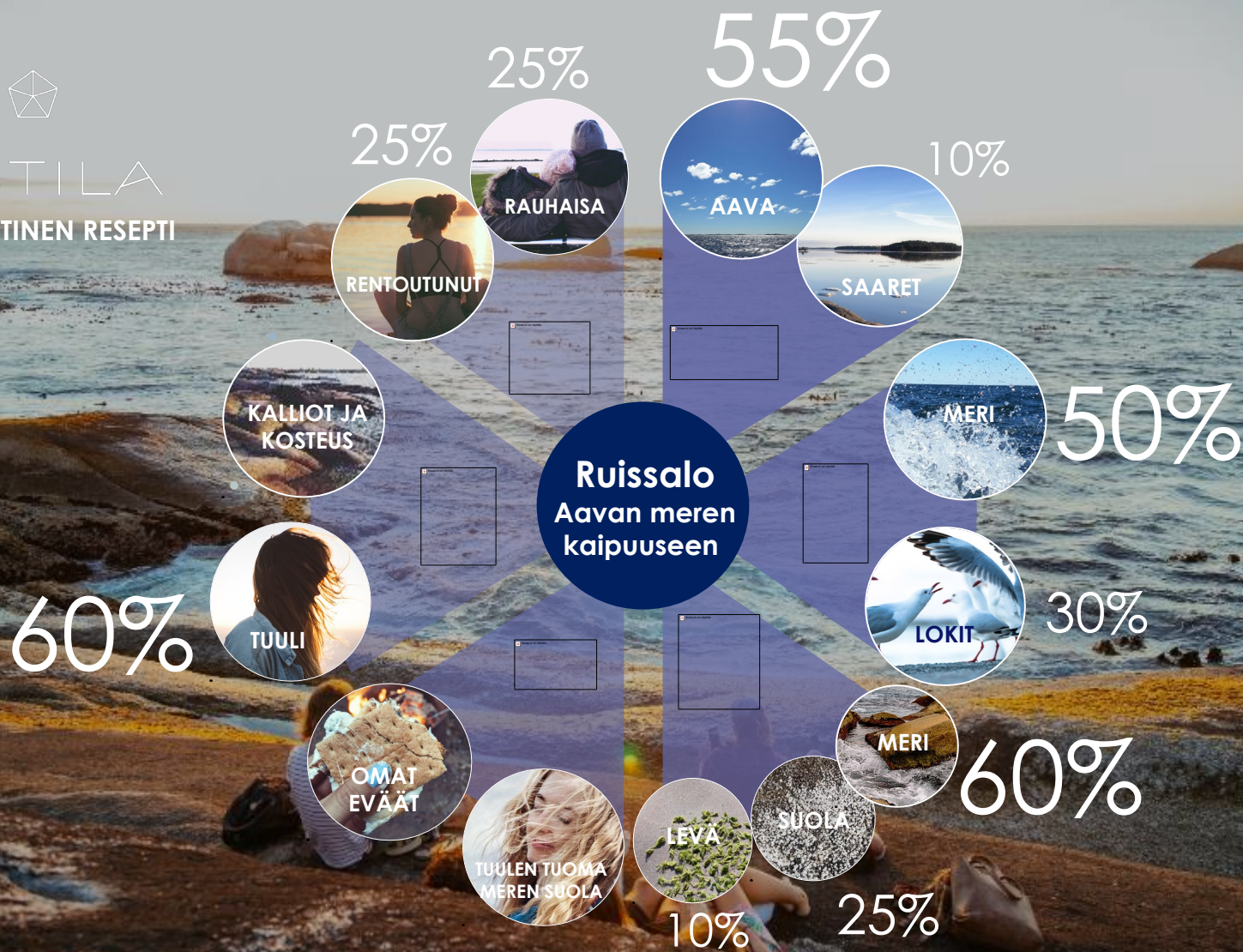
MONIAISTINEN RESEPTI

AISTILA

MONIAISTINEN RESEPTI

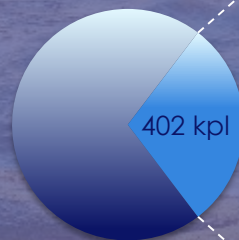
Ruissalo Aavan meren kaipuuseen

Näkymä merelle (N=402)

Ruissalo on turkulaisille ylivoimaisesti suosituin paikka haettaessa näkymää merelle. Sen tarjoavatkin juuri Saaronniemen kärki ja Kuuvan nokka.

Turun satamassa on potentiaalia, varsinkin, jos sinne saadaan kulma, josta aavaa näkymää saarten välistä löytyy mahdollisimman paljon.

Uusiakin paikkoja merinäkökokemuksen aikaansaamiseksi haluttaisiin (kts. S. 36-37)

■ N = 659

■ Ruissalo

■ Saaronniemi

■ Kuuvannokka

■ Turun satama

■ Airisto

40 %

9,5 %

9,2 %

5,7 %

4,0 %

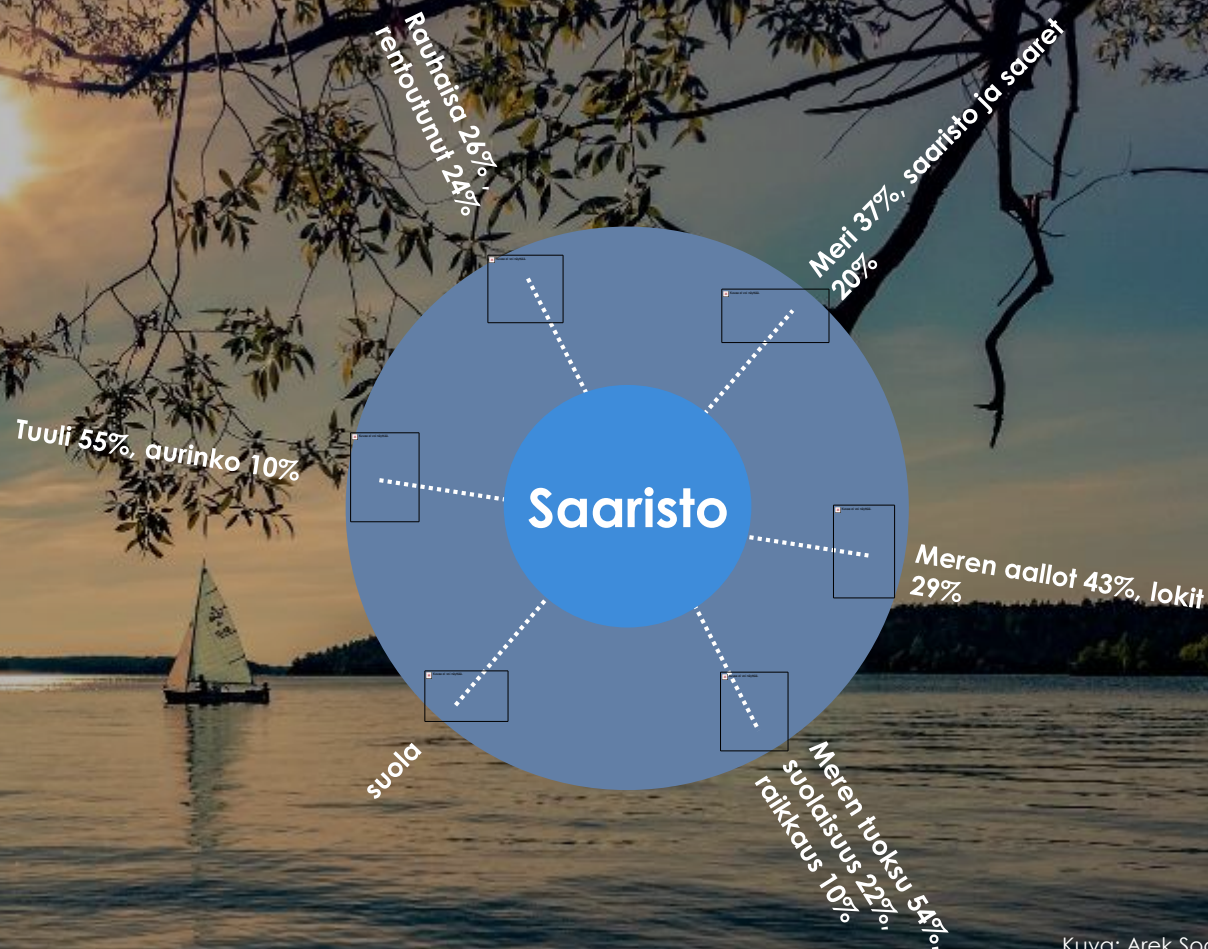
Saaristo moniaistisena kokemuksena

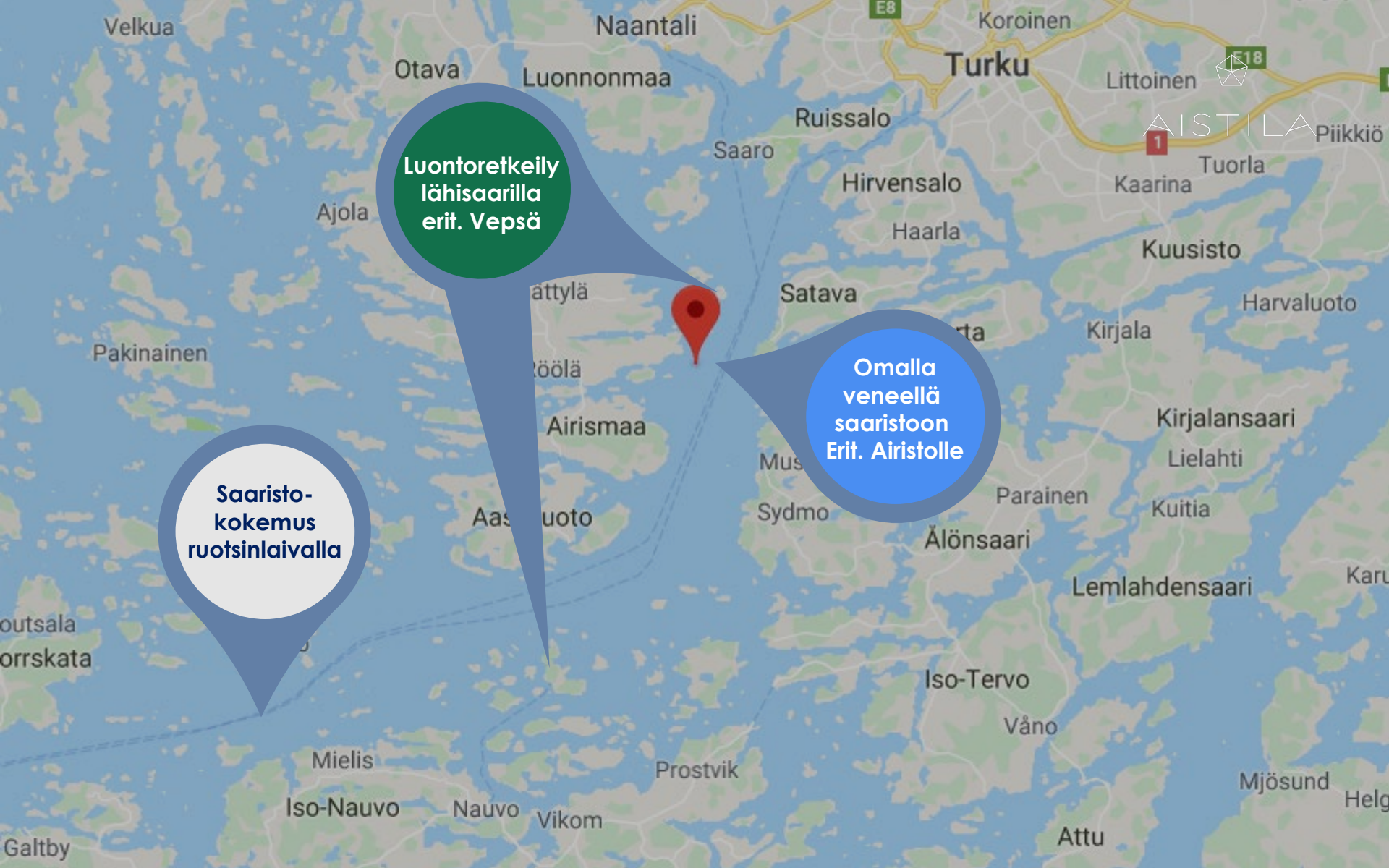

Saaristo on ehkäpä ainutlaatuisin merellisyyden tekijä Turussa. Sen saavutettavuuden ongelmat tekevät siitä kuitenkin ensisijaisen merellisyyden kokemisen kohteen vain 25%:n vähemmistölle turkulaisista.

Saariston kokemisessa erottuvat selkeät kolme erilaista kontekstia: saaristo matkana ruotsinlaivalta koettuna, luontoretkeily lähisaarilla ja omalla veneellä merelle/saaristoon.

Saaristoon mennään, eli se koetaan liikkuen. Ne, joilla on oma kulkuväline (ja siten enemmän kokemuksia) kokevat saaristomeren tunnetasolla muita positiivisemmin.

**Luontoretkeily
lähisaarilla
erit. Vepsä**

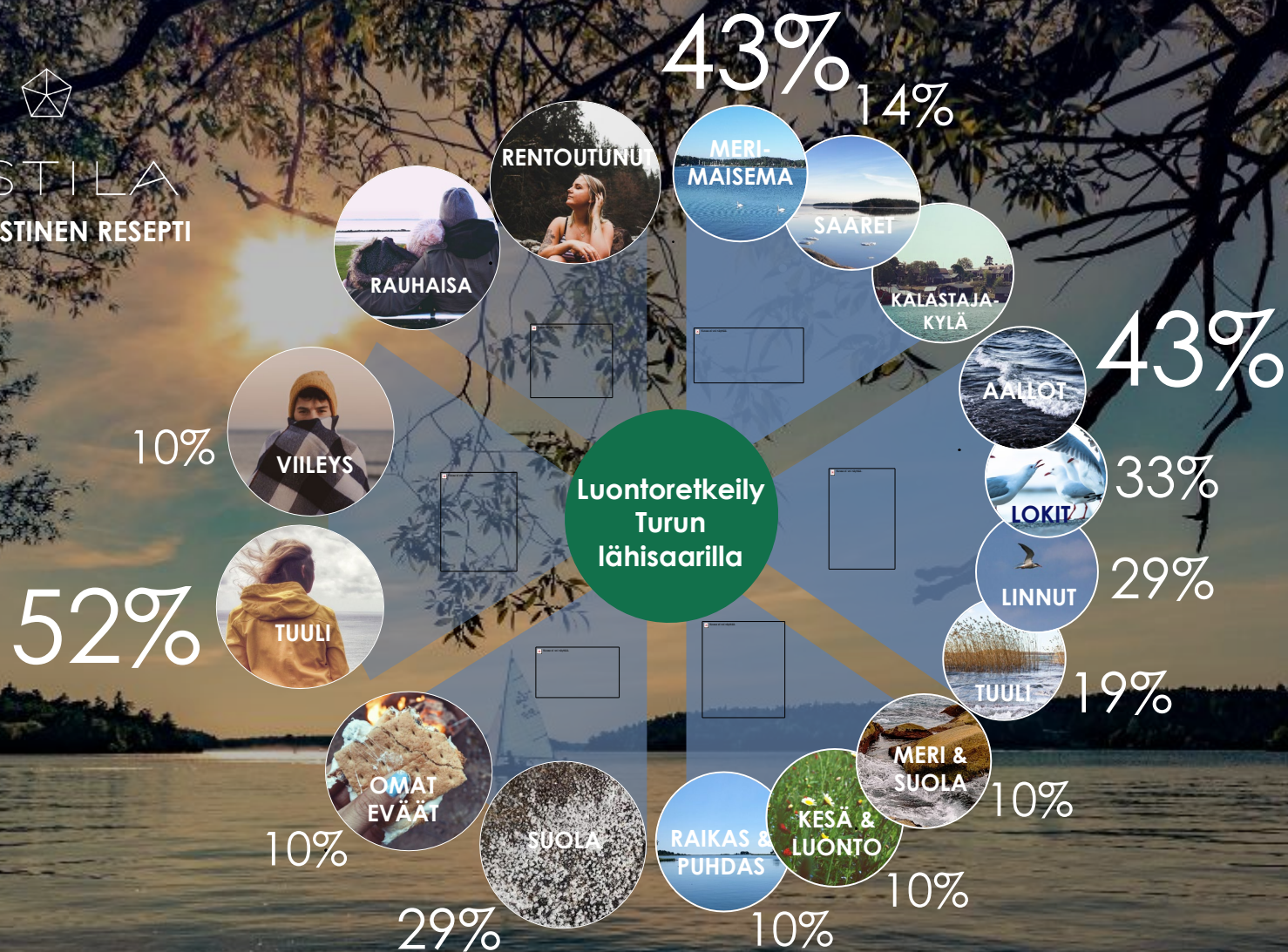
**Omalla
veneellä
saaristoon
Erit. Airistolle**

**Saaristo-
kokemus
ruotsinlaivalla**

AISTILA

MONIAISTINEN RESEPTI

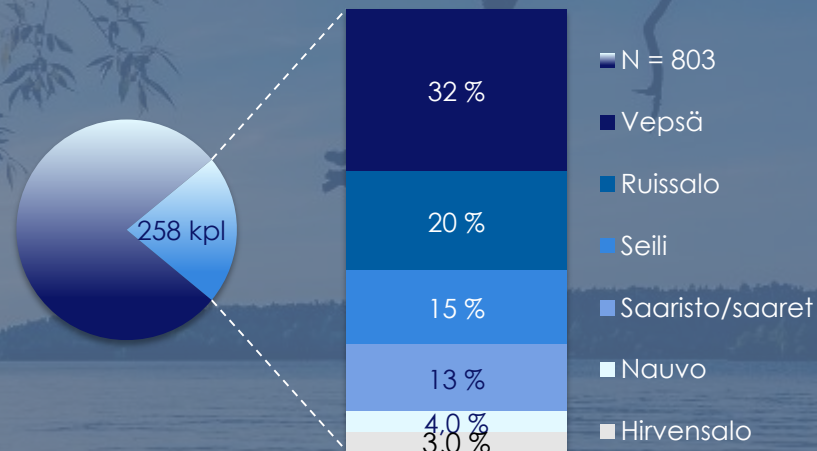
Lähisaaret tarjoavat turkulaisille luontokokemuksia lähimatkailuna. Kokemuksen saavutettavuus koetaan kuitenkin vaikeaksi.

Vepsä on helposti saavutettava, mutta onko se niin luonnonläheinen lokaatio, kuin mitä moniaistinen resepti kuvailee?

Useat Turun kaupungin saaret, kuten Maisaari tai Iso-kuusinen eivät yllä listalle lainkaan.

Esim. luontopolku aivan rannan tuntumassa tarjoaisi halutunlaisen kokemuksen. Myös laivamatkan kokeminen ulkona kannella on tärkeä osa merimatkan moniaistista kokemusta.

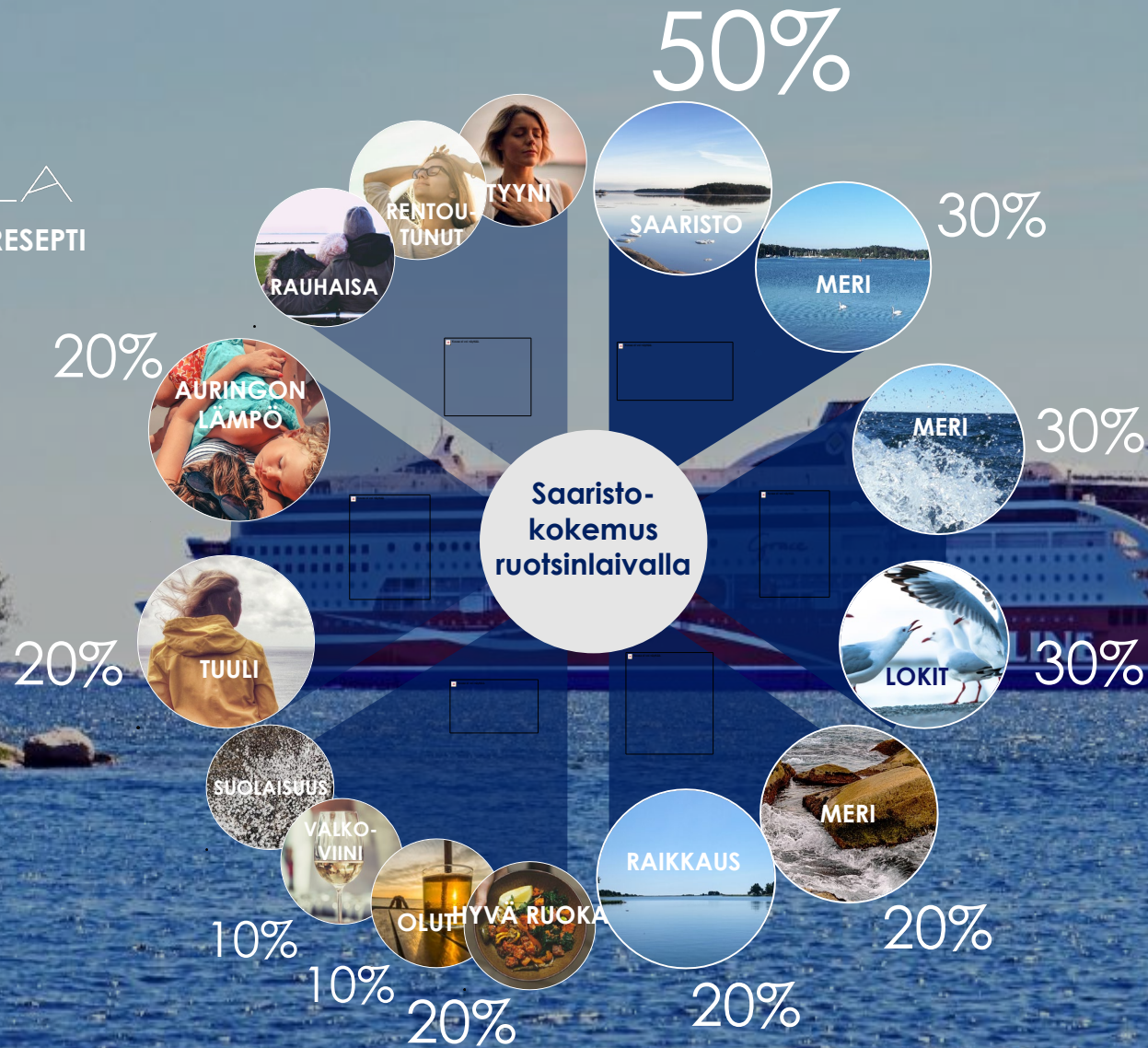
Mahdollisuus pistäytyä tai vierailla saarilla (N=258)

AISTILA

MONIAISTINEN RESEPTI

AISTILA

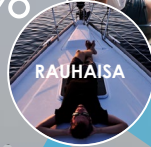
MONIAISTINEN RESEPTI

50%

TUULI

29%

RAUHAISA

RENTOUTUNUT

ONNELINEN

VIKISTYNYT

24%

MERI
YMPÄRILLÄ

18%

AAVA

16%

SAARET

MEREN
AALLOT

LIPLATUS

LOKIT

MERI

SUOLAIKUUS

SUOLA

11%

KALA

29%

Omalla
veneellä
saaristoon
Erit. Airstolle

**Omallalla
veneellä
saaristoon
Erit. Airistolle**

AISTILA

"Omallalla veneellä saaristoon" erottuu selkeänä kokemuksena pienelle ryhmälle. Siinä korostuu voimakkaasti aava ja joka puolelta ympäröivä meri.

Näille kokijoille meren kokemiseen liittyvät voimakkaat positiiviset tunteet: onnellinen ja virkistynyt. Lienevät ihmisiä, joille meri on oma sielunmaisema.

Vuonna 2017 Varsinais-Suomessa oli noin 44 800 venettä rekisterissä.

Merialueilla liikutaan veneillä, joiden kotisatama on etenkin Varsinais-Suomessa (88%).

Lähde: Trafi, Veneilyn määrä sekä sen taloudelliset ja ympäristövaikutukset Suomessa, 2017

AISTILA

AISTILA

TURKU VERTAILUSSA MUIHIN MERELLISIIN KAUPUNKEIHIN

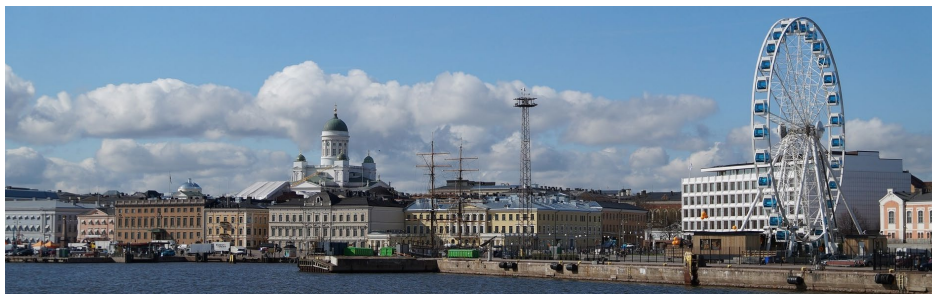

TURKULAISTEN MIELIPITEET

Turkulaisille parhaat merelliset kaupungit löytyvät läheltä

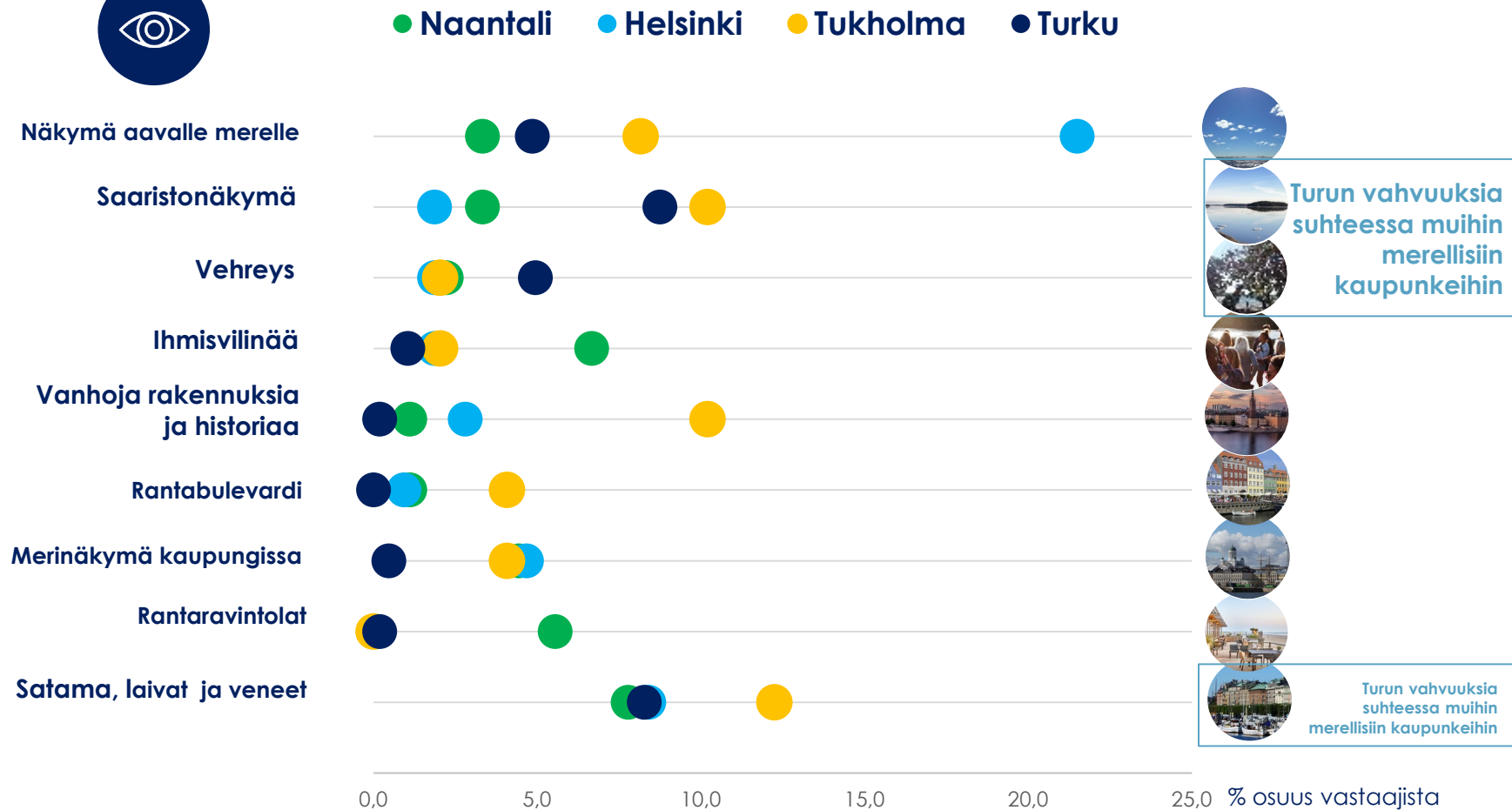
Ideaalit merellisen kokemuksen paikat

1. Helsinki (15 %*)
2. Naantali (12 %)
3. Tukholma (8%)
4. Hanko (7%)
5. Kotka (5%)
6. Vaasa (4%)
7. Barcelona (4%)
8. Pori (3%)

*156 mainintaa 1000 vastaajasta

Merellisten kaupunkien visuaaliset aistimukset turkulaisten mielestä – vertailu ideaaliin

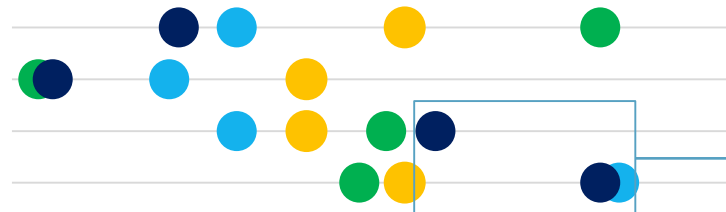

Merellisten kaupunkien tärkeimmät aistimukset turkulaisten mielestä – vertailu ideaaliin

● Naantali ● Helsinki ● Tukholma ● Turku

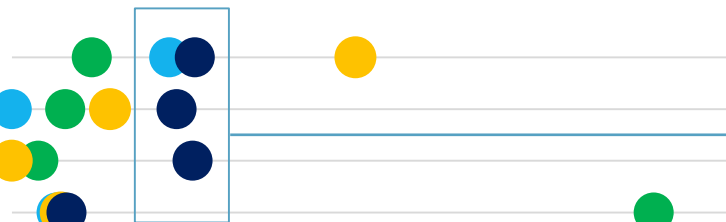
Ihmisten äänet
Kaupungin äänet
Linnut
Lokit

Turkulaisille Turun merellinen kokemus yhdistyy muita voimakkaammin luontoon. Turussa koetaan vähemmän kaupungin/ihmisten ääniä ja enemmän metsän ja luonnon tuoksuja.

Tuoksuu raikkaalta
Tuoksuu kesältä ja kukilta
Metsän tuoksu
Ruoan tuoksu

Maistuu jäätelö
Kahvin maku
Kalan maku

Tuntuu auringon lämpö

0,0 5,0 10,0 15,0 20,0 25,0 30,0 % osuus vastaajista

AISTILA

MERELLISEN KAUPUNKIKOKEMUKSEN PARANTAMINEN

TURKULAISILLE

Ideaali merellisen kaupungin kokemus turkulaisille

Tunne:

1. Virkistynyt 15%
2. Onnellinen 14%
3. Rentoutunut 14%
4. Energinen 12%

Tunto:

1. Tuuli 48%
2. Kosteus 7%
3. Aurinko 6%

Maku:

1. Suola 22%
2. Jäätelö 8%
3. Kahvi 6%

Näkymä:

1. Aava meri 21%
2. Kaunis 7%
3. Laivoja 4%

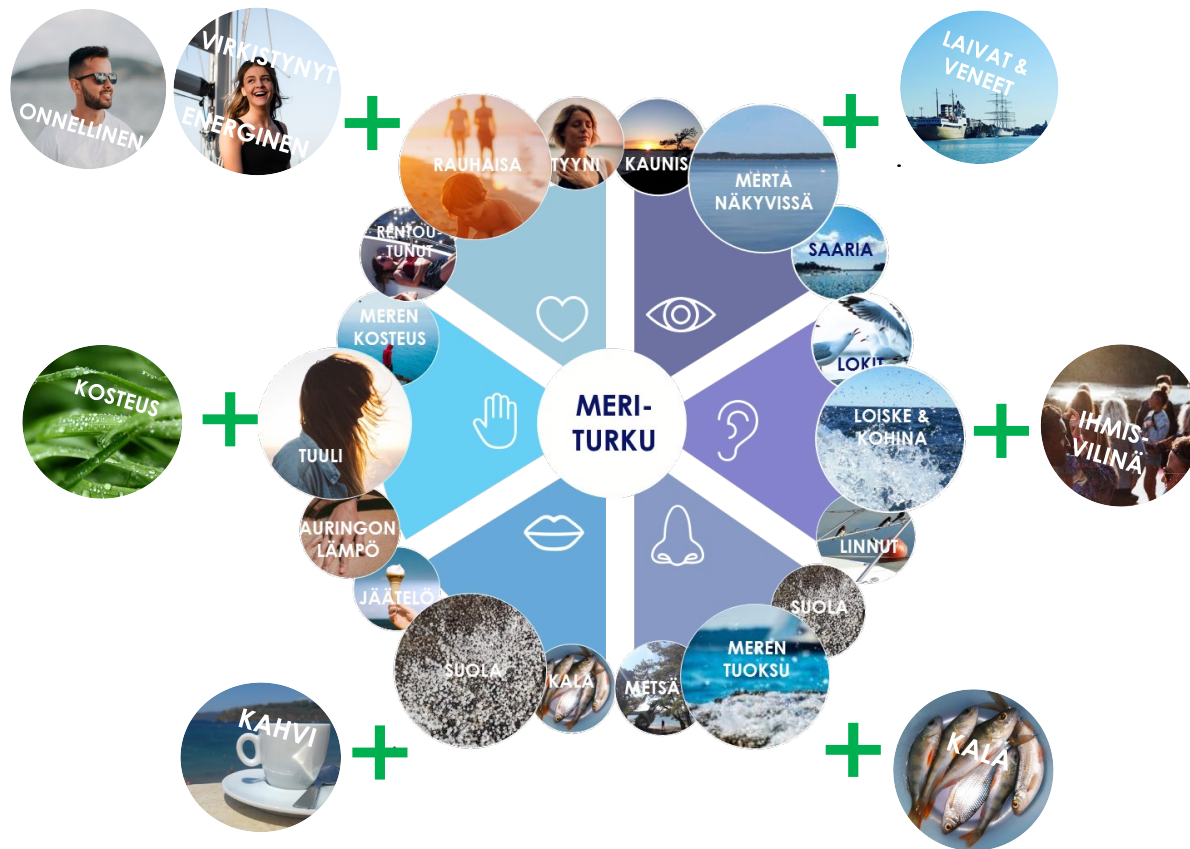
Äänet:

1. Meren aallot/kohina 30%
2. Lokit 25%
3. Ihmiset 9%

Haju:

1. Meren tuoksu 36%
2. Suolaisuus 21%
3. Kala 8%

Merellisen Turun parannusaineekset ja tärkeimmät vertailukohteet

Turkulaisten merellisyyden ideaalikokemus ilmentyy nykyisellään parhaiten Helsingissä.

Myös Hangosta ja Barcelonasta löytyy samoja reseptin aineksia.

Turkulaisten moniaistisista resepteistä eniten samankaltaisuutta ideaaliin nähden löytyy Turun saaristo-kokemuksesta. Turkulaisten merellinen ideaali kokemus kaupungistaan pitäisi siis sisältää nykyistä enemmän saariston elementtejä. Tai: turkulaiset haluaisivat päästä nykyistä paremmin saaristoon.

Tukholma ja Aurajokiranta sisältävät eniten samanlaisia kokemuksia.

AISTILA

4.

ULKOMAALAISTEN MATKAILIJOIDEN MERELLINEN TURKU

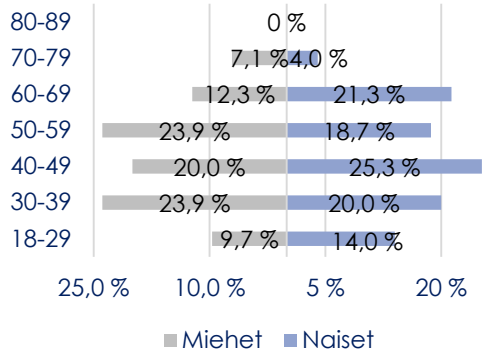
1. Merellisyyden tekijät Turussa matkailijoille
2. Matkailijoiden merellisen Turun moniaistiset reseptit
3. Merellisen kaupunkikokemuksen parantaminen matkailijoille
4. Visit Finland extra - spontaanit mielikuvat Suomesta

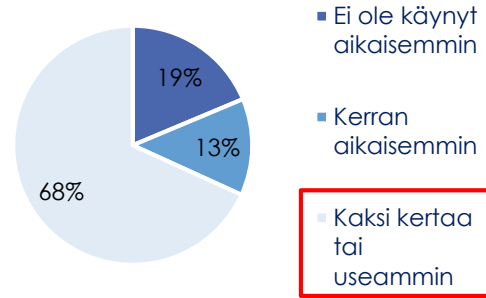
Ruotsalaiset vastaajat (n=305)

AISTILA

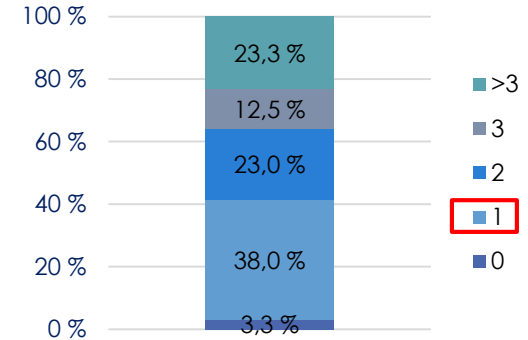
Ikäjakauma

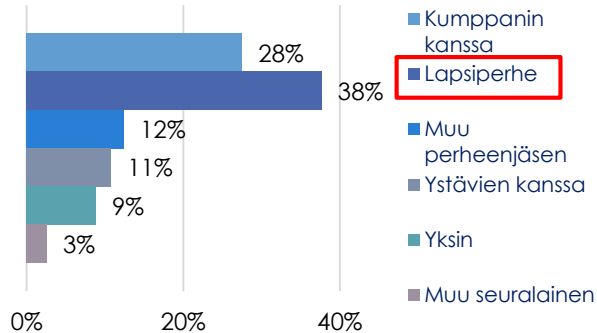
Kuinka monta kertaa olette olleet Turussa?

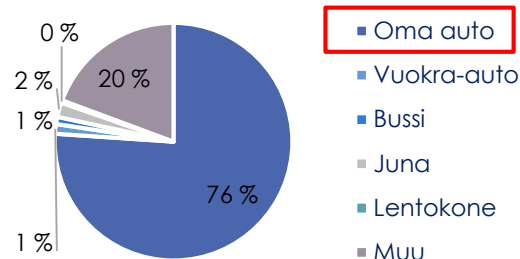
Kuinka monta päivää vietät Turussa?

Kenen kanssa matkustat?

Miten matkustit Turkuun?

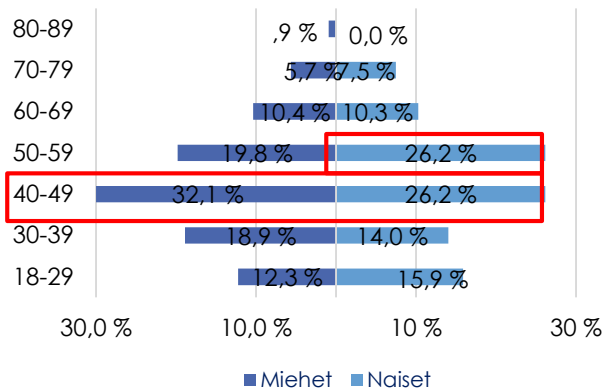
Kotikaupunki	%
Stockholm	21.8 %
Sverige	6,4 %
Uppsala	3,7 %
Västerås	3,7 %
Göteborg	3,4 %
Malmö	3,4 %
Örebro	3,4 %
Eskilstuna	2,1 %
Linköping	1,8 %
Luleå	1,8 %
Karlstad	1,5 %
Gävle	1,2 %
Karlskoga	1,2 %
Lund	1,2 %
Norrköping	1,2 %
Umeå	1,2 %

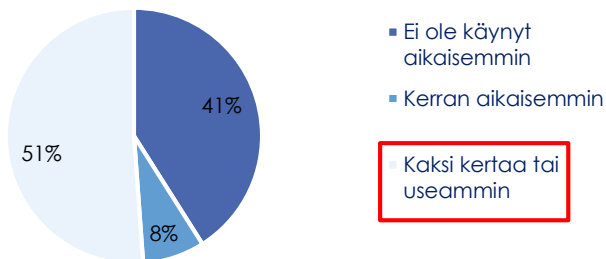
Saksalaiset vastaajat (n=218)

AISTILA

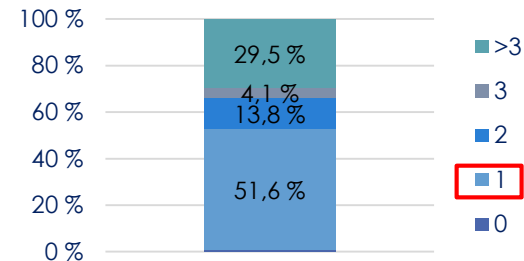
Ikäjakauma

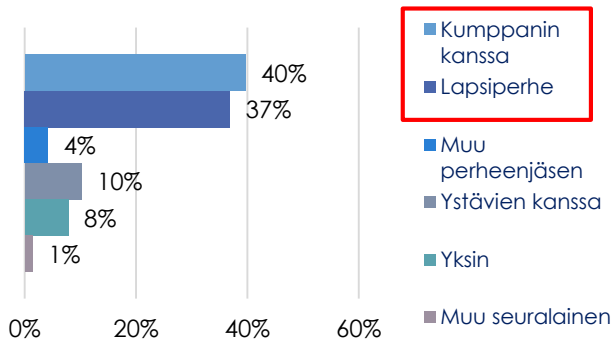
Kuinka monta kertaa olette olleet Turussa?

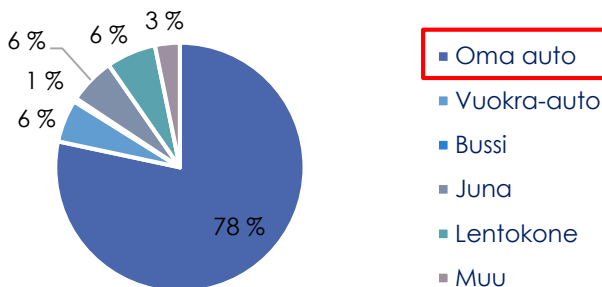
Kuinka monta päivää vietät Turussa?

Kenen kanssa matkustat?

Miten matkustit Turkuun?

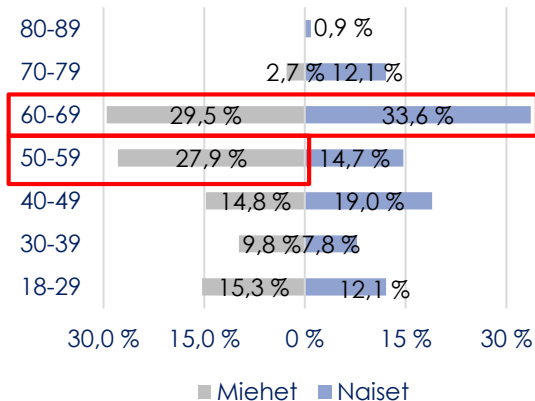
Kotikaupunki	%
Hamburg	9,4 %
Berlin	9,4 %
Köln	5,0 %
Frankfurt	3,3 %
Stuttgart	3,3 %
Leverkusen	3,3 %
Germany	2,8 %
Kiel	2,2 %
Karlsruhe	2,2 %
Bonn	1,7 %
Koblenz	1,7 %
Main	1,7 %
München	1,7 %
Recklinghausen	1,7 %
Dresden	1,7 %
Freiburg	1,7 %
Hannover	1,7 %

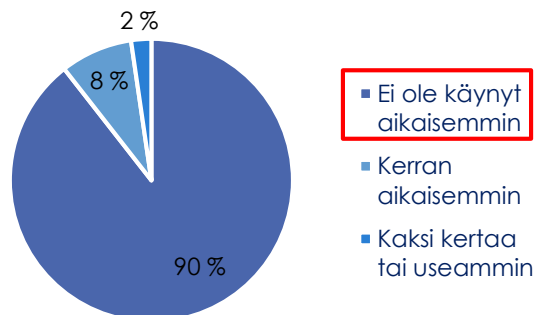
Kiinalaiset vastaajat (n=303)

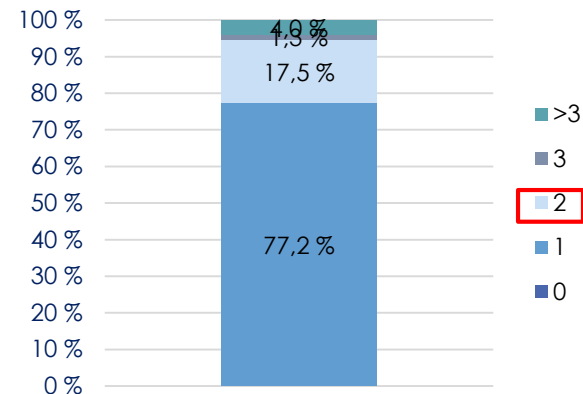
Ikäjakama

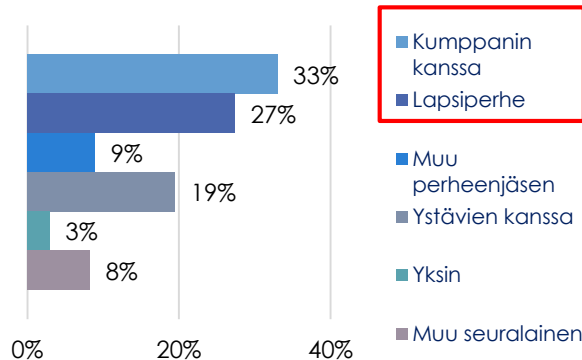
Kuinka monta kertaa olette olleet Turussa?

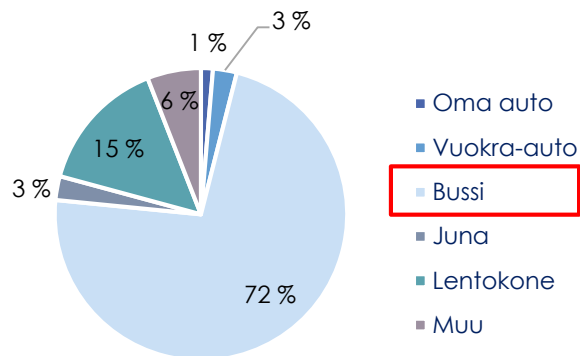
Kuinka monta päivää vietät Turussa?

Kenen kanssa matkustat?

Miten matkustit Turkuun?

Kotipaikka

Kotipaikka	%
China	22,3 %
Beijing	11,0 %
Shandong	8,6 %
Shanghai	7,6 %
Sichuan	6,9 %
Tianjin	4,1 %
Shaanxi	3,4 %
Yunnan	3,1 %
Qinghai	2,4 %

Yhteenveto matkailijoista -kansallisuuksien erityispiirteet

Ruotsalaiset (N=305)

- Suurin osa käynyt Turussa jo aikaisemmin (sukulaiset, lähes toinen kotimaa)
- Lapsiperheiden osuus hyvin suuri
- Matkan kesto läpikulkumatkasta useampaan viikkoon
- Liikkuvat omalla autolla ja usein koko perhe on mukana

Saksalaiset (N=218)

- Jakautuvat lähestulkoon tasan useamman kerran käyneisiin ja ensikertalaisiin
- Keski-ikäiset, 40-50 korostuvat selkeästi, liikkeellä kumppanin kera tai lapsiperheenä
- Noin puolet päiväkäynnillä mutta 30% yli kolmen päivän reissussa
- Valtaosa omalla autolla matkassa

Kiinalaiset (N=303)

- Suuri (~90 %) osa ensikertaa Suomessa
- Korostuneesti vanhempia: 60 % matkaajista >50-vuotiaita
- Viettävät Turussa korostuneesti vain yhden päivän
- Kulkevat ryhmissä bussilla

Kyselyn ajankohta: heinä-syyskuu 2018

AISTILA

MERELLISYYDEN TEKIJÄT TURUSSA

MATKAILIJOILLE

Turku-kokemuksen merellisimmät paikat matkailijoille

	ruotsalaiset	saksalaiset	kiinalaiset
Satama	27%	21%	64%
Aurajokiranta	29%	25%	3%
Naantali ja Muumimaailma*	17%	4%	0
Turun linna	8%	3%	3%
Risteily	0	2%	10%

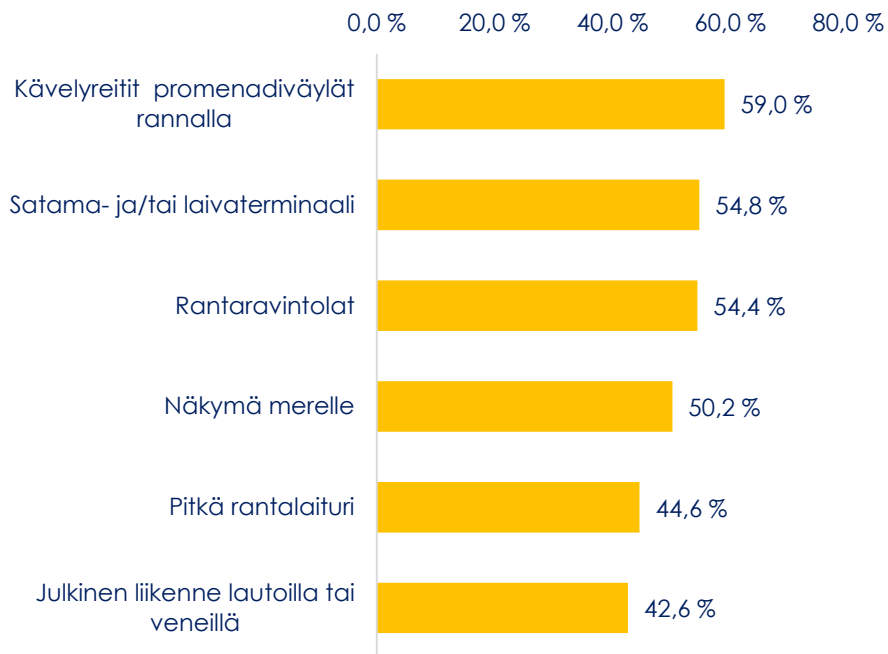
*Ei sisällytetty merellisen Turun moniaistisiin resepteihin

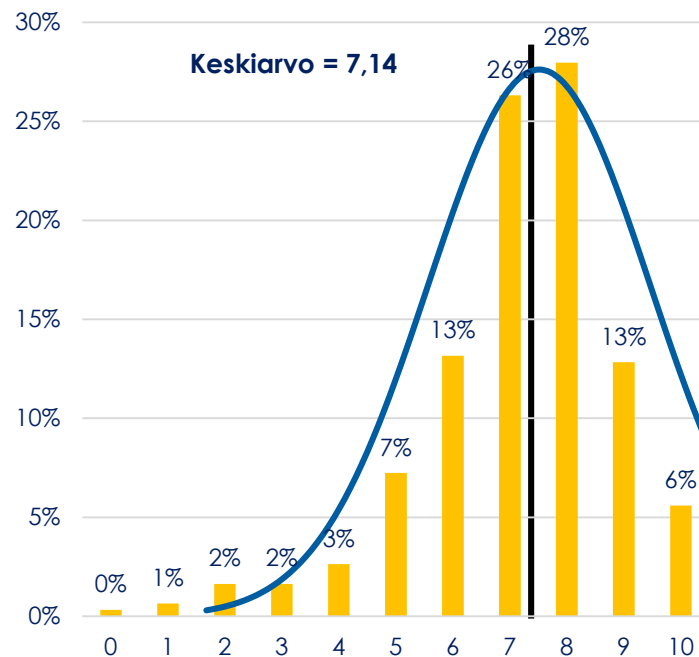

Turun merellisyys ruotsalaisille (n=305)

Turun merellisyyden päätekijät

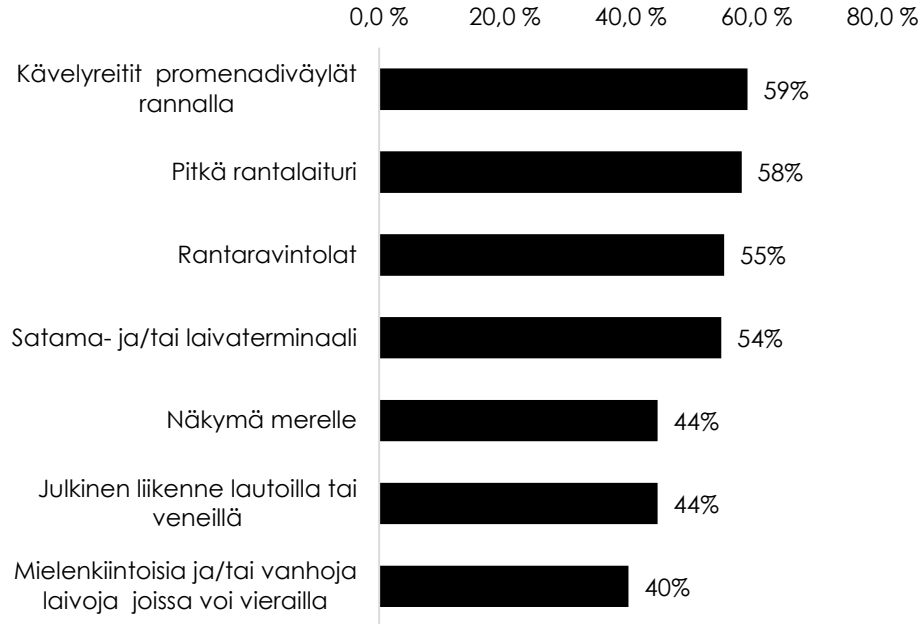
Turun merellisyys asteikolla 1-10

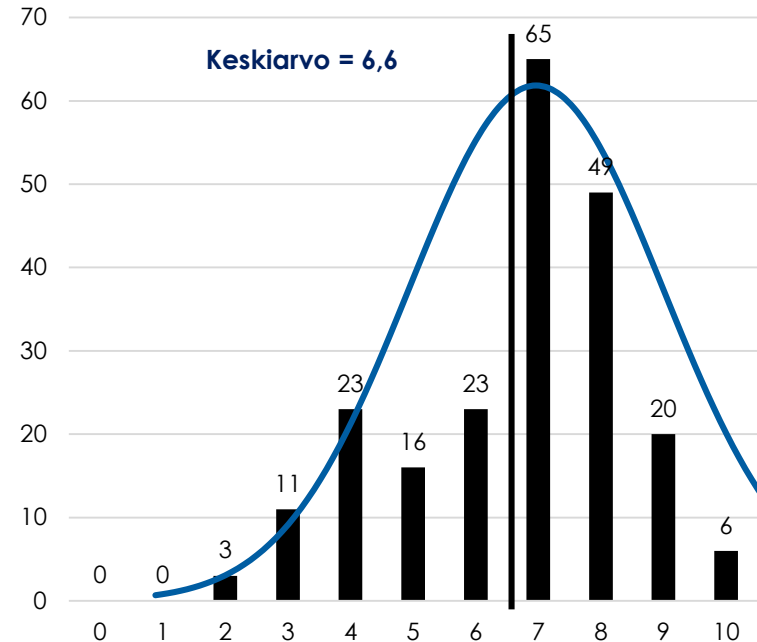

Turun merellisyys saksalaisille (n=218)

Turun merellisyyden päätekijät

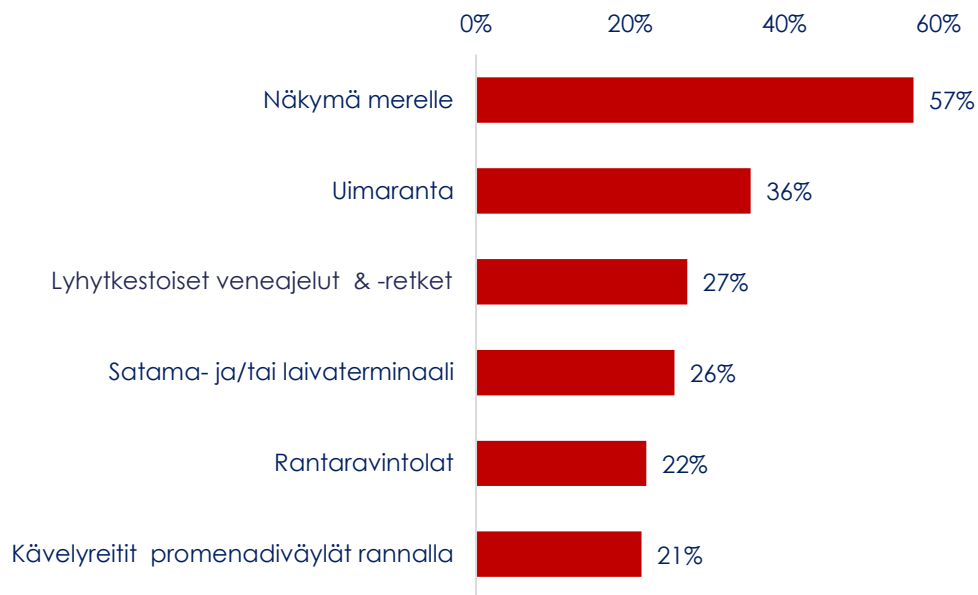
Turun merellisyys asteikolla 1-10

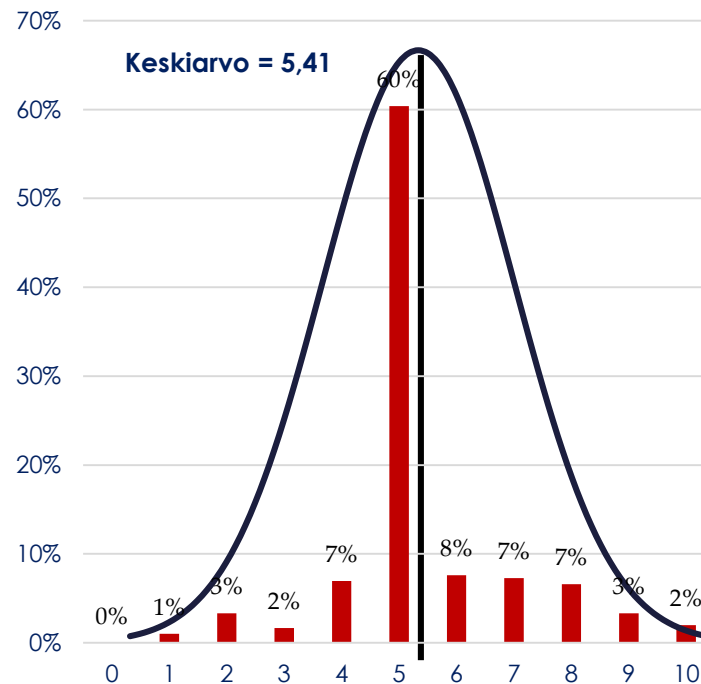

Turun merellisyys kiinalaisille (n=303)

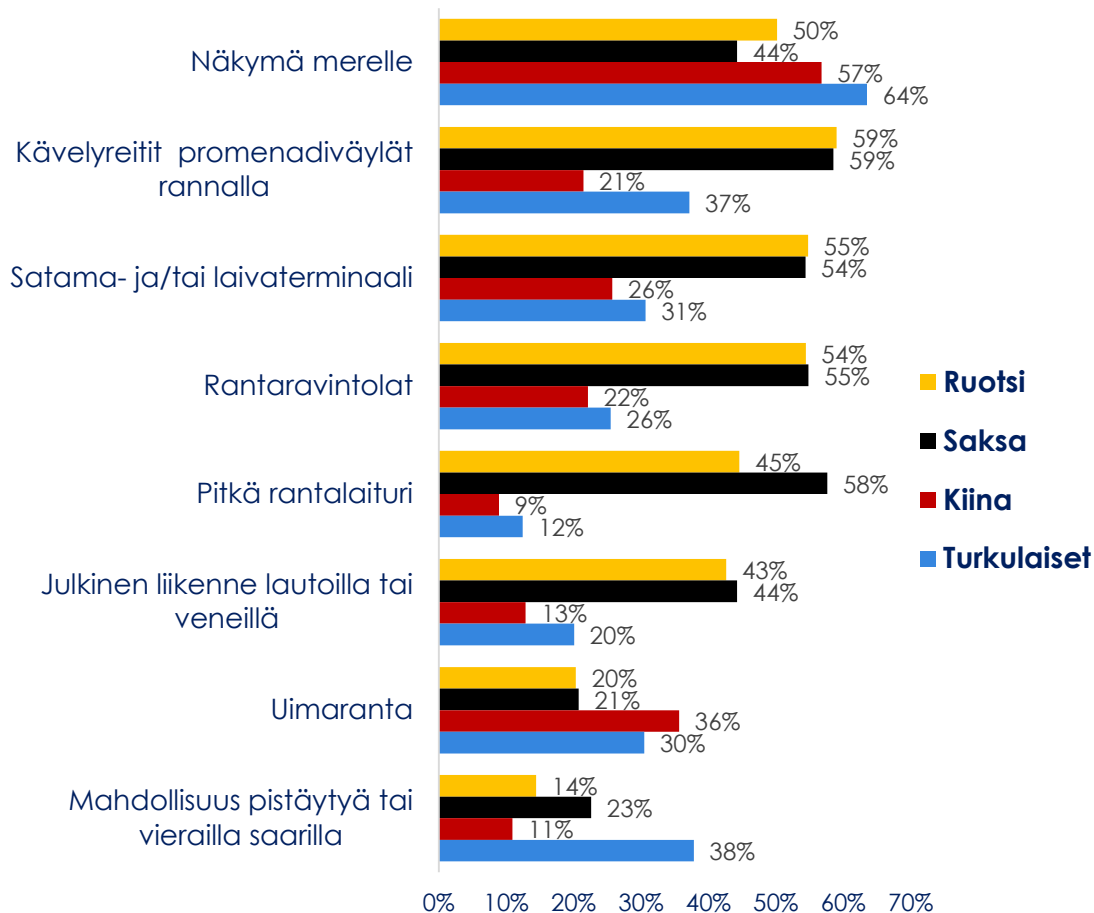
Turun merellisyden päätekijät

Turun merellisyys asteikolla 1-10

Vertailu merkittävimmistä Turussa koettavista merellisyyden tekijöistä kohderyhmittäin

Turkulaisten kokemus Turun merellisistä tekijöistä eroaa suuresti matkailijoiden kokemuksista.

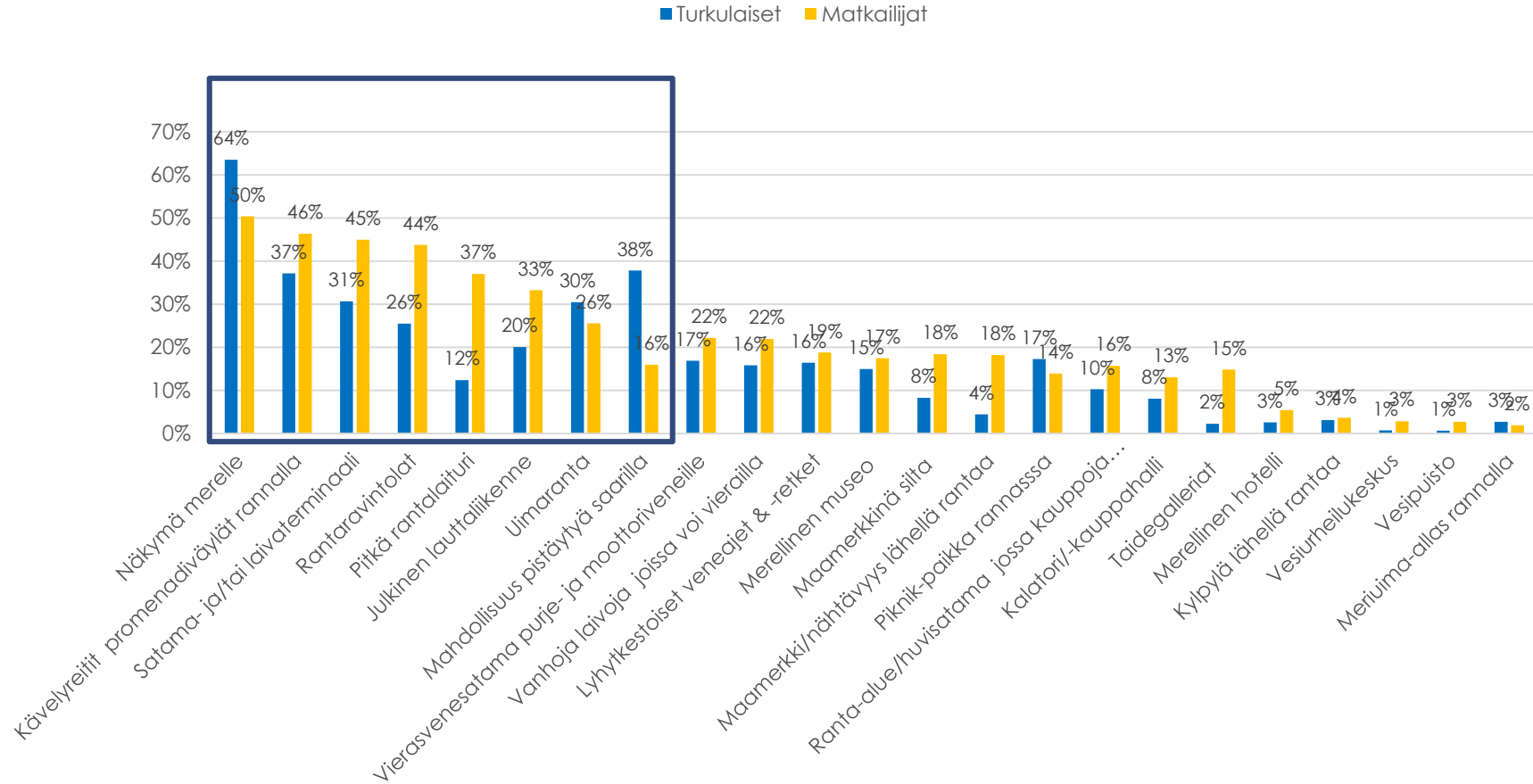
Ruotsalaisista ja saksalaisista yli puolet kokee, että rantaravintolat ovat merellisen tunnelman tekijöitä Turussa, kun turkulaisista näin kokee vain neljännes.

Vastaavasti ruotsalaisista ja saksalaisista noin puolet koki, että Turusta löytyy pitkä rantalaituri, kun taas turkulaisista näin koki vain 12%. Ilmeisesti matkailijoille pitkä laituri ja kävelyreitti joen rannalla ajavat saman asian, kun taas paikallisille niillä on eroa.

Mahdollisuus pistäytyä tai vierailla saarilla ei ole juurikaan tavoittanut matkailijoita, vaikka se on toiseksi mainituin merellisyyden tekijä turkulaisille.

Merellisyyden tekijät Turussa – pitkä vaihtoehtolistaus

vertailu Turkulaiset ja matkailijoiden keskiarvo

AISTILA

MERELLISEN TURUN MONIAISTISET RESEPTIT

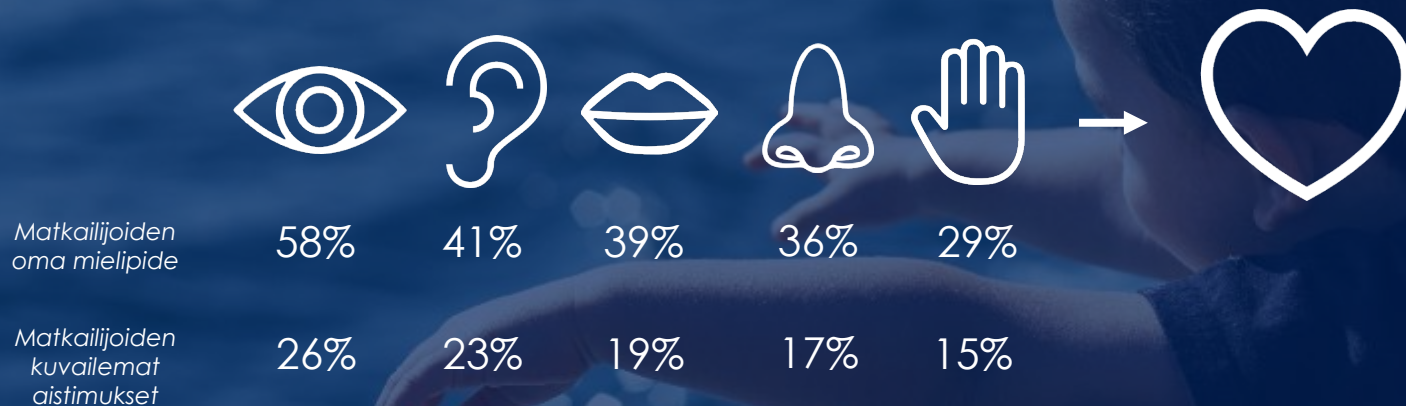

MATKAILIJOILLE

Moniaistisuus I. kaikkien aistien hyödyntäminen on kriittinen tekijä matkailukokemuksessa

Matkailukokemuksen intensiteettiin vaikuttavat kaikki aistit, tärkeysjärjestyksessä:

AISTILA

MONIAISTINEN RESEPTI

Ruotsalaisten merellinen Turku

Merellisen Turun kaikki aistimukset ruotsalaisille

1. rentoutunut 17 %
2. Tyyni 15 %
3. Rauhallinen 14 %
4. Iloinen 9 %
5. Onnellinen 8 %
6. Ystävällinen 7 %
7. Energinen 6 %

1. Aurinko ja lämmin 46 %
2. Tuuli 15 %
3. Viileä 7 %

1. Suolainen 17 %
2. Jäätelö 12 %
3. Kala 9 %
4. Ruoka 4 %

1. Meri 32 %
2. Ruoka 9 %
3. Raikas ja puhdas ilma 5 %
4. Suolainen 4 %
5. Kala 3 %

1. Veneet ja laivat 26 %
2. Vettä näkyvissä 19 %
3. Meri 13 %
4. Joki 8 %
5. Kaunis 7 %

1. Lokki 19 %
2. Merivesi ja aallot 14 %
3. Veneet ja laivat 13 %
4. Linnut 10 %
5. Ihmiset 6 %

AISTILA

MONIAISTINEN RESEPTI

Saksalaisten merellinen Turku

Merellisen Turun kaikki aistimukset saksalaisille

1. Rentoutunut 35 %
2. Ystävällinen 12 %
3. Onnellinen 11 %
4. Iloinen 10 %
5. Rauhallinen 9 %
6. Tyyni 8 %

1. Tuuli 31 %
2. Aurinko ja lämmin 22 %
3. Viileä 6 %

1. Suolainen 23 %
2. Kala 8 %

1. Meri 30 %
2. Raikas ja puhdas ilma 18 %
3. Kala 12 %
4. Suolainen 9 %
5. Ruoka 7 %

1. Veneet ja laivat 34 %
2. Vesi 14 %
3. Joki 14 %
4. Meri 7 %
5. Kaunis 5 %

1. Lokit 25 %
2. Merivesi ja aallot 19 %
3. Veneet ja laivat 11 %
4. Tuuli 8 %
5. Musiikki 5 %

AISTILA

MONIAISTINEN RESEPTI

Kiinalaisten merellinen Turku

Merellisen Turun kaikki aistimukset kiinalaisille

AISTILA

1. Onnellinen 23 %
2. Rentoutunut 15 %
3. Tyyni 14 %
4. Turvallinen 11 %
5. Ystävällinen 8 %
6. Rauhallinen 7 %

1. Linna 18 %
2. Kaunis 12 %
3. Puhdas 9 %
4. Meri 5 %

1. Viileä 38 %
2. Aurinko ja lämpö 12 %
3. Tuulenvire 4 %

1. Merivesi ja aallot 12 %
2. Linnut 12 %
3. Hiljaisuus 9 %
4. Lokit 4 %

1. Kiinalainen ruoka 31 %
2. Ruoka 4 %

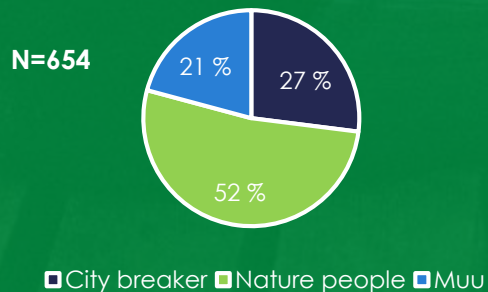
1. Raikas ja puhdas ilma 54 %
2. Meri 10 %

Visit Finland segmentointi: Nature people & City Breakers

Turussa vierailevat matkailijat jaoteltiin Visit Finlandin segmentointia hyväksi käyttäen "Nature people" ja "City Breakers" -tyyppisiin taustakysymyksien avulla.

Ryhmiä välillä ei juurikaan syntynyt merkittäviä eroja: kummallekin merellisen Turun aistimukset olivat hyvin samantyyppiset.

Turulla ei matkailukohteena todennäköisesti ole selkeää profiilia, joka houkuttaisi erottelevasti juuri kaupunki- tai luontomatkailuun.

Näkömää	City Breakers	Nature people
Veneet ja laivat	21%	20%
Vesi	16%	13%
Meri	11%	13%
Joki	10%	5%
Kaunis	9%	7%
Ma	3%	5%

Tuoksut	City Breakers	Nature people
Meri	28%	27%
Raikas ja puhdas ilma	19%	21%
Ruoka	7%	5%
Kala	5%	6%
Suolainen	5%	6%

Äänet	City Breakers	Nature people
Lokit	22%	15%
Merivesi ja aallot	16%	20%
Veneet ja laivat	8%	10%
Linnut	8%	9%
Hiljaisuus	6%	4%
Tuuli	3%	5%

Maku	City Breakers	Nature people
Suolainen	20%	17%
Kala	7%	8%
Jäätelö	7%	4%
Ruoka	4%	3%
Kiinalainen ruoka	4%	6%

Tuntu	City Breakers	Nature people
Aurinko & lämmin	33%	28%
Tuuli	16%	16%
Kuileä	13%	12%

Tunteet	City Breakers	Nature people
Rentoutunut	22%	18%
Rauhallinen	13%	13%
Tyyti	13%	13%
Ystävällinen	10%	9%
Onnellinen	6%	13%
Illoinen	9%	8%
Turvallinen	5%	6%
Energinen	2%	4%

AISTILA

MERELLISEN KAUPUNKIKOKEMUKSEN PARANTAMINEN

MATKAILIJOILLE

Tärkeimmät merellisen kokemuksen syntyyn vaikuttavat tekijät eri matkailijaryhmillä

Kaikille **näkymä merelle** on top 3:ssa.

Eurooppalaisilla korostuu mahdollisuus **kävellä rantaa pitkin ja rantaravintolat**.

Saksalaisilla on eniten tärkeitä tekijöitä. Heillä korostuvat edellisten lisäksi laivaterminaali ja **kalan ostaminen**.

Kiinalaisille uimaranta on tärkeä,

Kiinalaisia ja saksalaisia kiinnostavat **lyhytkestoiset veneet ja saarille** ruotsalaisia enemmän.

Lisäksi **ranta-alue/huvisatama jossa kauppaja ravintoloita ja tapahtumia** Erityisesti saksalaisille tärkeä, jota vieä ei koeta Turussa.

Merellisyyden tekijä

Näkymä merelle

Kävelyreitit promenadiväylät rannalla

Rantaravintolat

Pitkä rantalaituri

Uimaranta

Satama- ja/tai laivaterminaali

Julkinen liikenne lautoilla tai veneillä

Lyhytkestoiset veneajelut & -retket

Vierasvenesatama purje- ja moottoriveneille

Kalatori tai -kauppahalli josta voi ostaa erilaisia mereneläviä

(n=305)

(n=218)

(n=303)

64 %

70 %

62 %

60 %

69 %

29 %

67 %

67 %

16 %

56 %

78 %

12 %

41 %

45 %

55 %

35 %

71 %

21 %

45 %

62 %

15 %

29 %

42 %

41 %

38 %

48 %

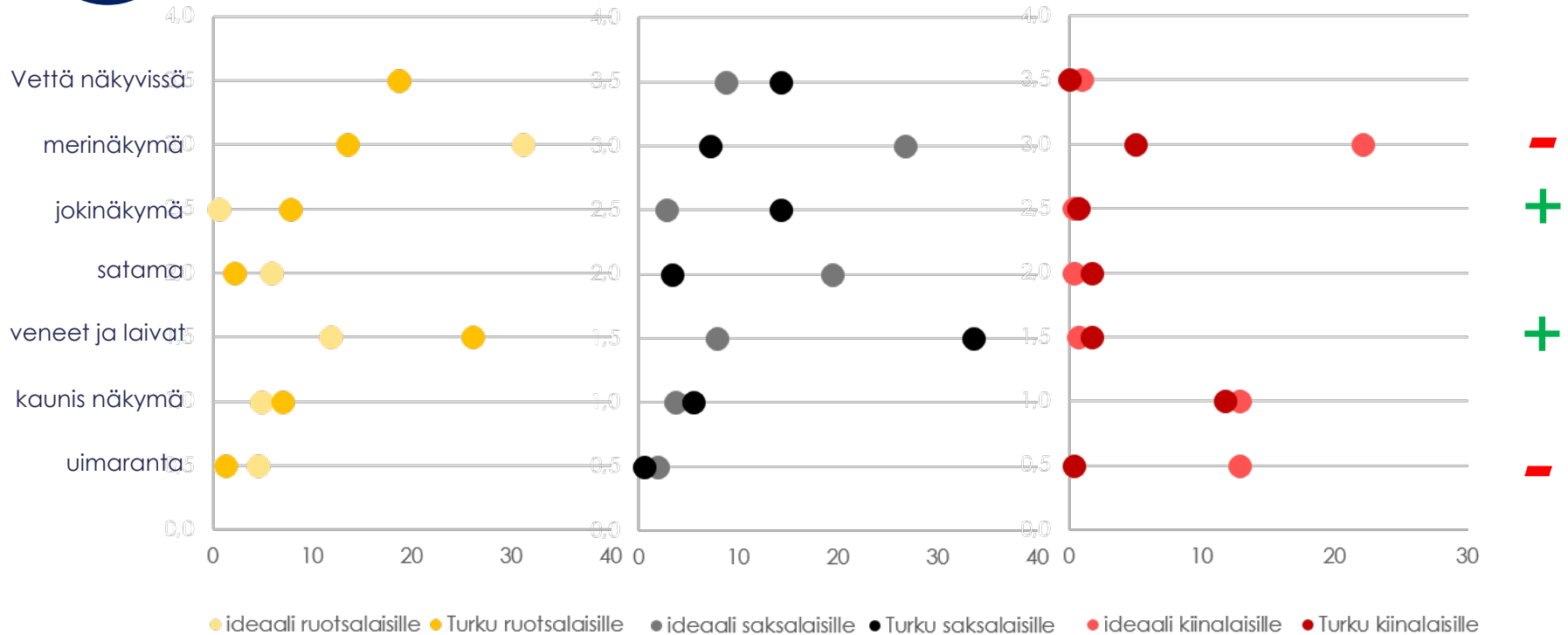
15 %

23 %

69 %

8 %

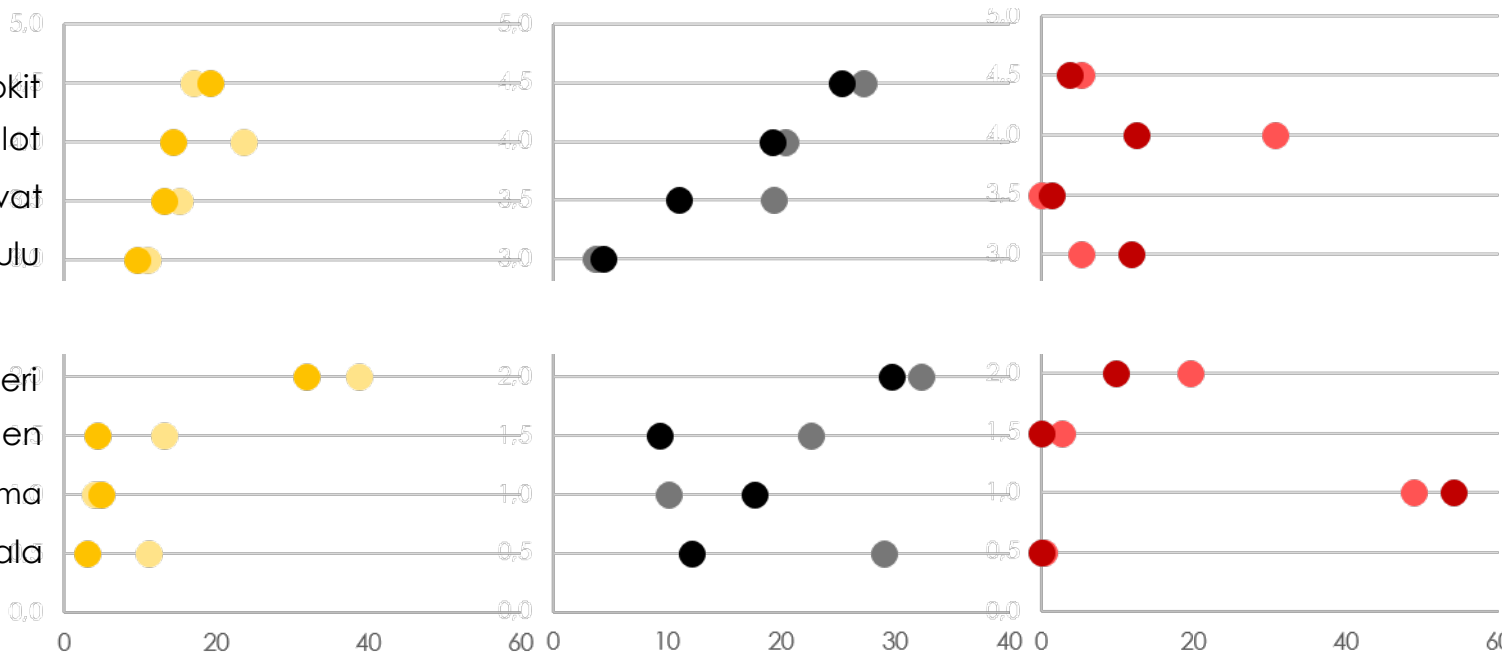
Näkymä: Ideaali merellinen kaupunki vs. Turku

Äänet ja tuoksut: Ideaali merellinen kaupunki vs. Turku

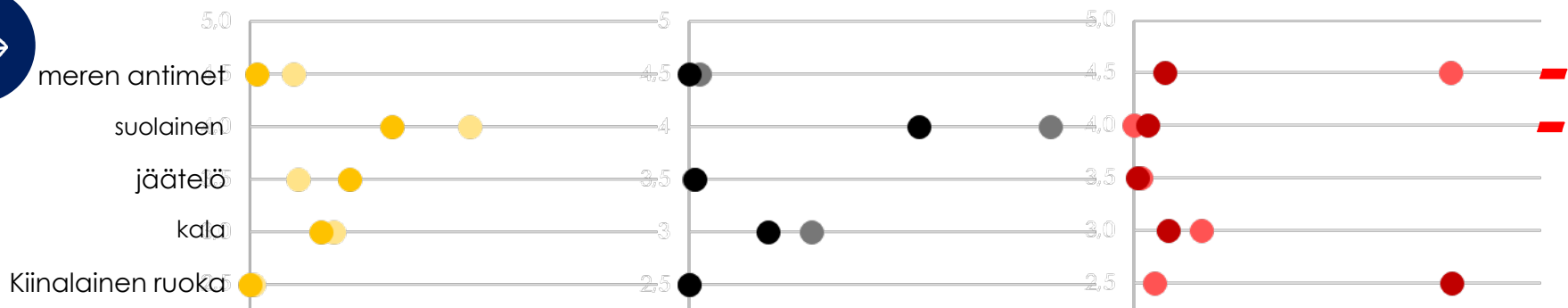
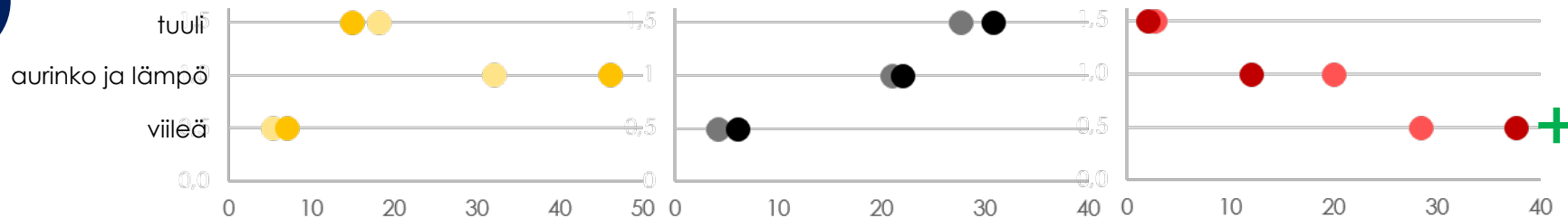
lokif
merivesi ja aallot
veneet ja laivat
linnunlaulu

meri
suolainen
raikas ja puhdas ilma
kala

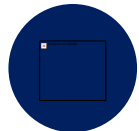
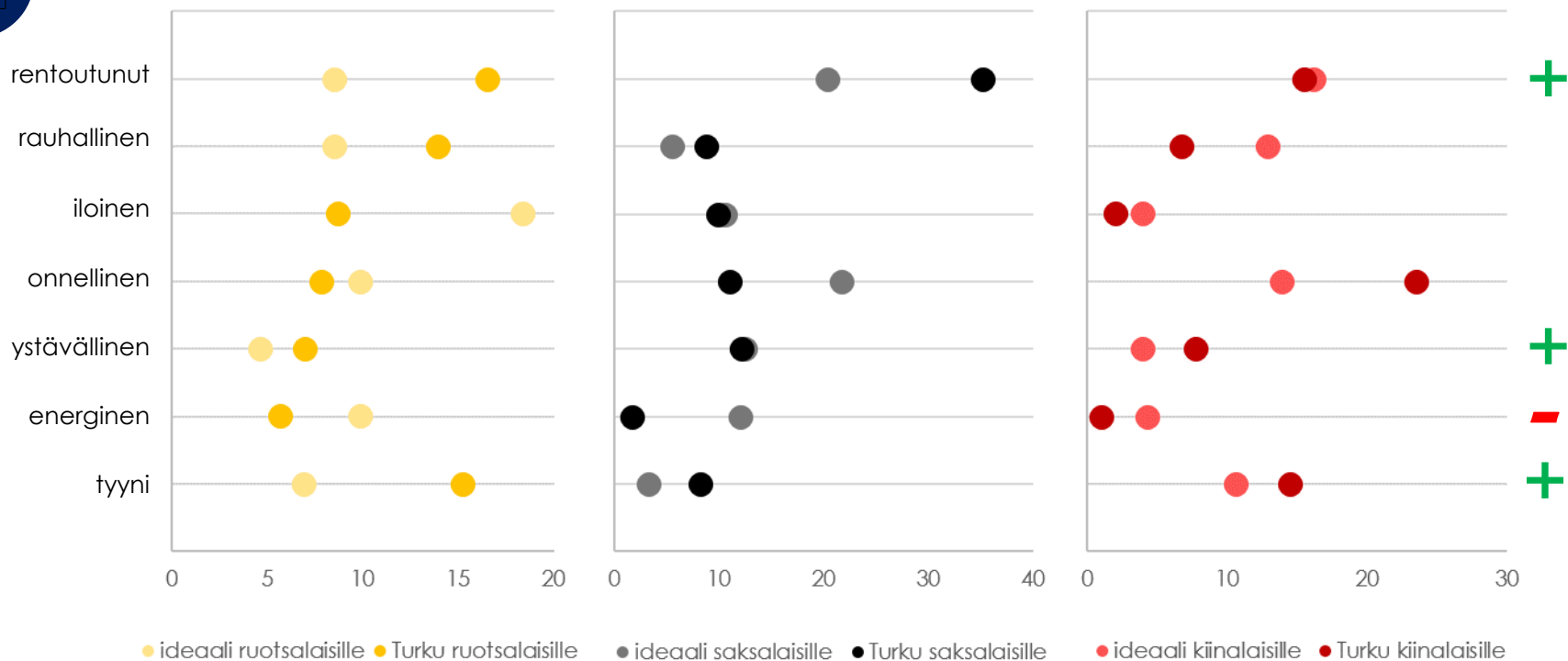
ideaali ruotsalaisille Turku ruotsalaisille ideaali saksalaisille Turku saksalaisille ideaali kiinalaisille Turku kiinalaisille

Maku ja tuntu: Ideaali merellinen kaupunki vs. Turku

● ideaali ruotsalaisille ● Turku ruotsalaisille ● ideaali saksalaisille ● Turku saksalaisille ● ideaali kiinalaisille ● Turku kiinalaisille

Tunteet: Ideaali merellinen kaupunki vs. Turku

Matkailijoiden kokemuksista nousseet tarpeet Turun merellisyyden kehittämiseen

Matkailijoiden moniaististen kokemusten perusteella Turku edustaa heille varsin tavanomaista kokemusta kaupungista, jossa on vesielementti. Ne Turun alueen mahdollistamat ainutlaatuiset luonto- ja saaristokokemukset, jotka välittyvät paikallisten moniaistisista kokemukuvauksista eivät vielä ole matkailijoiden koettavissa.

Matkailijoiden ideaalikokemukseen verrattuna Turusta merellisenä matkailukohteena puuttuu vielä:

1. Merinäköymä

2. Uimaranta

Tämä tärkeä kaikille matkailijaryhmille

3. Lyhytkestoiset veneajelut

Tämä tärkeä kaikille matkailijaryhmille, suurin toive saksalaisilla

4. Mahdollisuus pistäytyä tai vierailla saarilla

Matkailijat eivät ole tätä Turusta kokeneet/löytäneet, tärkeä erityisesti saksalaisille ja kiinalaisille

5. Kalatori ja kalaravintolat

Erityisesti saksalaisille tärkeä

6. Ranta-alue/huvisatama jossa kauppoja ravintoloita ja tapahtumia

Erityisesti saksalaisille tärkeä - ei nyt koettu Turussa

Turun valtti on sini-vihreä luontokokemus

AISTILA

Turun ainutlaatuisuus globaalin matkailun näkökulmasta on lähisaaristo, sen luonto ja luonnon ehdoilla elävä kulttuuri.

Turku kaupunkina onkin vihreä pieni satama, josta matka luonnonkauniiseen saaristoon voi alkaa. Kiinalaisesta näkökulmasta Turusta kiinnostavan matkailukohteen tekee juuri metsän muodossa koettava luonnon läheisyys* ja sama korostuu turkulaisten omissa merellisyyden kokemuksissa vihreästä Ruissalosta ja saaristosta kääkärämäntyineen.

Turun merellisen matkailun valtti on "sinisen ja vihreän yhdistelmä", jossa meri, saaret ja niiden metsät yhdessä luovat polveilevan ja monimuotoisen luontomaiseman. Se on kokemuksena kiinnostava ja yllätyksellinen, mutta kuitenkin turvallinen verrattuna täysin aavaan mereen.

Merellinen Turku olisi kansainvälisessä kilpailussa parhaimmillaan pittoreski, mutta toki moderni sini-vihreän matkailun keidas. Sen parasta antia ovat vihreys, puut, kukat ja puhdas ilma keskellä kaupunkia sekä mahdollisuus piipahtaa ihmeellisessä saaristossa, jossa voi kokea voimakkaan yhteyden ikiaikaiseen luontoon.

*<https://www.miiatatjaana.com/single-post/2017/11/17/Turku-kiinalaisin-silmin>

AISTILA

Visit Finland extra - spontaanit mielikuvat Suomesta

Suomi matkailukohteena ruotsalaisille (n=305)

Mainituin adjektiivi: **Kaunis**

Aistimus: **Lämmin**

Ympäristö: **Luonto, järvet**

Tunnekokemus: **Ystävällinen**

Suomi matkailukohteena saksalaisille (n=218)

Mainituin adjektiivi: **Ystävällinen**

Aistimus: **Vesi**

Ympäristö: **Luonto, järvet**

Tunnekokemus: **Rentoutuminen**

AISTILA

[illegible][illegible][illegible]

AISTILA

5.

YHTEENVETO: KOLME KATTOTEEMAA MERELLISEN TURUN KEHITTÄMISEEN

3 kattoteemaa Turun ja saariston merellisyyden konseptointiin, kehitykseen ja brändäykseen

Sanotaan, että meri yhdistää ja erottaa. Turun merellisyyden voi tämän tutkimuksen perusteella kiteyttää ko. ajatuksen mukaisesti kolmeen kattoteemaan:

1.

**Jokivarsi & rannat
ihmisvilinän, seuran ja
viihteen lähteenä**

2.

**Meri ja saaristo
yksityisesti koettuna
luonnon elementtinä**

3.

**Pittoreski saaristo
eksoottisena kulttuuri-
ja luontokohteena**

Jäsentely auttaa Turun merellisyyden ja saariston matkailun ja virkistyskäytön suunnittelussa tunnistettuun konseptointihaasteeseen. Se antaa asukkaiden ja tärkeimpien matkailuryhmien kokemuksiin perustuvan näkemyksen siitä, miten merellisyyttä kannatta hyödyntää Turun kaupunkisuunnittelussa, matkailun, matkailupalveluiden ja brändimielikuvan kehittämisessä.

1. Jokivarsi & rannat ihmisvilinän, seuran ja viihteen lähteenä

Joki kulkuväylänä ja sinne kaukomailla asti ulottuva merireitti ovat aina tuoneet ihmisiä yhteen. Edelleen **ihmiset lähtevät luontaisesti kohti joen vartta etsiessään kokemusta ihmisvilinästä**, kaivatessaan vanhoja ja uusia tuttavuuksia.

- Vesi elementin sisältävät ympäristöt tarjoavat luonnollisen, miellyttäväksi koetun tilan sosiaalisen kanssakäymiseen⁹. Turun asukkaat haluaisivat jokirannastaan entistä enemmänkin vielä irti: **toiveinaan esim. uimaranta, meriuimala, sekä tapahtumia juuri veden ääressä**
- Uimarannat mahdollistavat luontevan tavan seurata kanssaihminen tekemisiä ja saada kontakti muihin ihmisiin. **Nykyisille uimarannoille kaivataan lisää kahviloita, eli palveluita ja entistäkin sosiaalisemman ulottuvuuden rantaelämään.**
- Turkulaiset kaipaavat keskustan läheisyyteen lisää **kohtaamispaikkoja, joille meri antaa identiteetin** – ja siten ihmisiä yhdistävän kiintoisan syyn kokoontua.
- **Merellisinä viihdykkeinä** tällaisessa paikassa nähdään esim. **rantapaviljonki, rantabulevardi kojuineen, kalatori, huvipuisto ja nimenomaan meren rannalla näköalalla varustetut ”aidot” kalaravintolat.**

Miten muuten jokea ja meren rantoja voi vielä käyttää ihmisten kanssakäymisen lisäämiseen?

2. Meri ja saaristo yksityisesti koettuna luonnon elementtinä

Luonnon muovaamat kalliot ja saaret, suuri aava tuoksuineen tuulen viimassa korostavat **pienen ihmisen henkilökohtaista, henkistä sidettä suureen luontoon**. Kalliorannan moniaistisiin kokemuksiin kiteytyy se, miten **meren aistiminen koko keholla rentouttaa ja rauhoittaa mieltä**. Kokemukset ovat yksityisiä ja tapahtuvat siksi etäällä muista ihmisistä, syrjäisillä rannoilla.

Veden mahti, sen samanaikaisesti pysyvä ja alati liikkuva luonne ja erilaiset sinen sävyt tarjoavat ihmismielen kaipaamia vertauskuvia ja symboliikkaa³. **"Siniset tilat"** (blue spaces) ovatkin joidenkin tutkimusten¹³ mukaan **erityisen terapeuttinen luontokokemus**.

- Mahdollisuudet "sinisen tilan" kokemiseen Turussa ovat kovin rajalliset. Asukkaat kaipaavatkin **vapaata luonnontilaista rantaviivaa pitkille kävelyille**, nykyistä helpompaa **luontomatkailua saaristoon ja aavaa merinäkömää lähemmäs keskustaa**.
- **Veden tuntoaistimusten hyödyntämisellä rentoutumisessa ja hyvinvoinnin lähteenä on pitkät perinteet kylpyläkulttuurin muodossa**, joskin niitä ei välttämättä liitetä juuri merellisyyteen. Vesi ei tuntoaistimuksena korostunut turkulaisilla eikä matkailijoilla. Lieneekö Itämeren kyseenalaisella puhtaudeella myös vaikutusta siihen?
- **Kysyntä sinisten tilojen viileälle rauhalle kasvaa tutkijoiden ennusteen mukaan tulevaisuudessa**. Asiaan vaikuttavat mm. kaupunkirakentamisen tiivistyminen ja ilmaston lämpenemisen aiheuttamat alati kuumenevat sääolot⁹.

Millaisia rauhoittavia "sinisen tilan" ja aavan näkymän kokemuksia voidaan luoda Turkuun ja lähisaaristoon?

3. Pittoreski saaristo eksoottisena kulttuuri- ja luontokohteena

Saaret meren takana, etäällä varsinaisista asutuskeskuksista muodostavat asukkaineen oman kulttuuriyhteisönsä, joilla koetaan olevan erityislaatuinen oma identiteettinsä¹⁴. Vastavoimana saarella asuvien tunteelle etäisyydestä, erillisyydestä ja haavoittuvaisuudesta korostuu voimakas yhteisöllisyys¹⁴, jonka vierailijatkin usein helposti tunnistavat.

- Saaristo muodostaakin **lähellä Turkua olevan, mutta eksoottisen ja romanttisen kulttuurimatkailukohteen**. "Saariston tunnelma", johon kuuluvat mm. tunnistettavat saariston kääkkärämännyt ja idylliset kalastajakylät koetaan osaksi Turun merellistä kokemusta.
- **Saariston luonnosta nauttiminen onkin keskeinen meren mahdollistama kokemus turkulaisille: 38%** turkulaisista ajattelee mahdollisuuden pistäytyä tai vierailla saarilla olevan tärkeä merellisyyden tekijä Turussa ja **saaristonäkymä ja sen luonnon vehreys ovat selkeästi ainutlaatuisinta Turkuun yhdistyvää merellisyyttä**.
- Tosin **vielä se on turkulaisille vaikeasti saavutettavissa ja ulkomaalaisille lähes tuntematon matkailuväline**. Vain 23% saksalaisista, 14% ruotsalaisista ja 11% kiinalaisista koki sen merellisyyden tekijäksi Turussa.

Millaisia päivän tai parin saaristopaketteja erilaisille kohderyhmille voitaisiin räätälöidä?

Lähdeviitteet

1. Bucci, W., 2003. Varieties of dissociative experiences. *Psychoanal. Psychol.* 20, 542–557.
2. Grahn, P., Stigsdotter, U.K., 2010. The relation between perceived sensory dimensions of urban green space and stress restoration. *Landsc. Urban Plann.* 94, 264–275.
3. Sandell, Mari & Hoppu, Ulla & Laaksonen, Oskar. (2018). Consumer Segmentation Based on Genetic Variation in Taste and Smell. In book: *Methods in Consumer Research*, Volume 1, pp.423-447
4. Lahne, Jacob, Sensory science, the food industry, and the objectification of taste, *Anthropologie of food* est mis à disposition selon les termes de la licence Creative Commons Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification 4.0 International.
5. Gyllin, M., Grahn, P. (2005) A semantic model for assessing the experience of urban biodiversity, *Urban Forestry & Urban Greening* 3 (2005) 149–161
6. Jin Yong Jeon, Joo Young Hong, Classification of urban park soundscapes through perceptions of the acoustical environments *Landscape and Urban Planning* 141 (2015) 100–111
7. Xiaoa, J., Tait, M., Kang, J. (2018) A perceptual model of smellscape pleasantness, *Cities* Volume 76, June 2018, Pages 105-115
8. Karlsson Stigsdottera, U., Sola Corazon, S., Sidenius, U., Dahl Refshaugeb, A., Grahn, P. (2017) Forest design for mental health promotion—Using perceived sensory dimensions to elicit restorative responses
9. Grellier, J., White, M.P., Albin M., Bell S., Elliott, L.R., Gascón M., Gualdi, S., Mancini, L., Nieuwenhuijsen, M.J. Sarigiannis, D.A., van den Bosch, M., Wolf T., Wuijts, S., Fleming, L.E. (2017), BlueHealth: a study programme protocol for mapping and quantifying the potential benefits to public health and well-being from Europe's blue spaces, *BMJ Open.* 2017; 7(6): e016188
10. Selänniemi, T. (1996) *Matka ikuiseen kesään : kulttuuriantropologinen näkökulma suomalaisten etelänmatkailuun*, Väitöskirja
11. Agapito, Dora & Pinto, Patricia & Mendes, Júlio. (2012). Sensory Marketing and Tourist Experiences. *Discussion Papers - Spatial and Organizational Dynamics*
12. Gascon M., Zijlema W., Vert C., White M.P., Nieuwenhuijsen MJ. (2017) Outdoor blue spaces, human health and well-being: A systematic review of quantitative studies, *International Journal of Hygiene and Environmental Health*, 2017 Nov;220(8):1207-1221
13. R. Foley, T. Kistemann (2015), Blue space geographies: enabling health in place, *Health & Place*, 35 (2015), pp. 157-165
14. Kearns, R.A., Collins, D.F., Conradson, D. (2015) Reprint of: a healthy island blue space: from space of detention to site of sanctuary, *Health Place*, 35 (2015), pp. 178-186

Tutkimuksen toteutti Turun yliopiston elinkeinotoiminnan yksikkö **Aistila**, joka on osa Funktionaalisten elintarvikkeiden kehittämiskeskusta lääketieteellisessä tiedekunnassa. Aistila soveltaa tieteellistä tietoa asiakaskokemusten aistilähtöiseen tutkimukseen ja kehitykseen, yhdistäen siihen kuluttajatutkimuksen ja kaupallisen konseptoinnin.

FT **Terhi Pohjanheimo** on väitellyt elintarvikekemiasta aiheenaan kuluttajien mieltymyksiin ja ostovalintoihin vaikuttavat tekijät. Hän vastasi ensisijaisesti tutkimuslomakkeen suunnittelusta sekä aineiston analysoinnista. KTM **Laura Forsman** on kuluttajalähtöisen konseptoinnin ja tuotteistuksen ammattilainen. Hänen työpanoksensa kohdistui ensisijaisesti tutkimusraportoinnin suunnitteluun, johtopäätösten tuottamiseen sekä tulosten kirjalliseen ja visuaaliseen raportointiin. Hän vastasi myös projektiin kuuluneen konseptointityöpajan suunnittelusta ja vetämisestä. Koordinointiin, analysointiin ja raportointiin osallistuivat Aistilasta myös aistinvaraisen kokemuksen tutkija FM Saara Lundén ja DI Juha Sola. Tiedonkeruun matkailijoiden osalta suorittivat kenttätyöntekijöinä Carita Koskinen, Yongqing Liu ja Satumaija Püschel.

Tutkimuksen toimeksiantajat ja rahoittajat olivat Turun kaupunki (Turun kaupunkitutkimusohjelma) ja Visit Finland (osa Business Finlandia).

Tutkimusraportteja-sarjan toimittaja:

Sampo Ruoppila, tutkimusjohtaja
sampo.ruoppila@turku.fi

ISSN 2243-1594 (verkkojulkaisu)

Julkaisija:

Turun kaupungin konsernihallinto
Kaupunkikehitysryhmä

PL 355 (Yliopistonkatu 27a), 20101 Turku

www.turku.fi/kaupunkitutkimus

